

...

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

1.Mf.31.221/2024/7.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Dr. P. Horváth Ügyvédi Iroda (Cím23; ügyintéző: dr. P. Horváth István ügyvéd) által képviselt **Felperes1**, (Cím2), **I. rendű; Felperes2** (Cím3) **II. rendű; Felperes3** (Cím4) **III. rendű; Felperes4** (Cím5) **IV. rendű; Felperes5** (Cím6) **V. rendű; Felperes6** (Cím7) **VI. rendű; Felperes7** (Cím8) **VII. rendű; Felperes8** (Cím9) **VIII. rendű; Felperes9** (Cím10) **IX. rendű felpereseknek**, a Müller Ügyvédi Iroda (Cím24; ügyintéző: dr. Müller Tibor ügyvéd) által képviselt **Alperes1** (Cím1) **alperes** ellen rendkívüli munkavégzés, ügyelet, készenlét iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 26.M.70.066/2022/102. számú ítélete ellen, az alperes 103. sorszámu fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.rendű felperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa, II. rendű felperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa, III. rendű felperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa, IV. rendű felperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa, V. rendű felperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa, VI. rendű felperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa, VII. rendű felperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa, VIII. rendű felperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa, IX. rendű felperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

A perben felmerült 1.458.586 (egymillió-négyszázötvennyolcezer-ötszáznyolcvanhat) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás

[1] A felperesek a Alperes1-ell álltak közalkalmazotti jogviszonyban gyermekvédelmi gyám munkakörben.

[2] Felperes1 I. rendű felperes 2015. február 12-től 2020. augusztus 14-ig állt közalkalmazotti jogviszonyban, illetménye összege: 2018-ban 180.500,- Ft, 2019-ben 195.000,- Ft és 2020-ban 210.600,- Ft volt.

[3] Felperes2 II. rendű felperes 2014. február 19-től 2019. augusztus 3-ig állt közalkalmazotti jogviszonyban, illetménye összege: 2018-ban 180.500,- Ft volt, 2019-ben pedig 195.000,- Ft volt.

[4] Felperes3 III. rendű felperes 2015. február 12-től 2020. június 4-ig állt közalkalmazotti jogviszonyban alperessel, illetménye összege: 2018-ban 201.000,- Ft volt, 2019-ben 208.900,- Ft volt és 2020-ban pedig 210.600,- Ft volt.

[5] Felperes4 IV. rendű felperes 2013. április 3-tól 2019. május 31-ig állt közalkalmazotti jogviszonyban alperessel, illetménye összege: 2018-ban 197.700,- Ft volt, 2019-ben 208.400,- Ft volt.

[6] Felperes5 V. rendű felperes 2014. december 1-jétől 2019. szeptember 10-ig állt közalkalmazotti jogviszonyban alperessel, illetménye 2018-ban 180.500,- Ft volt, 2019-ben pedig 195.000,- Ft volt.

[7] Felperes6 VI. rendű felperes 2015. január 12-től 2019. április 26-ig állt közalkalmazotti jogviszonyban alperessel, illetménye 2018-ban 180.500,- Ft volt, 2019-ben 195.000,- Ft.

[8] Felperes7 VII. rendű felperes 2016. március 29-től 2019. április 26-ig állt közalkalmazotti jogviszonyban, illetménye 2018-ban 180.500,- Ft volt, 2019-ben 195.000,- Ft volt.

[9] Felperes8 VIII. rendű felperes 2014. április 8-tól 2019. május 6-ig állt közalkalmazotti jogviszonyban, illetménye 2018-ban 180.500,- Ft, 2019-ben 195.000,- Ft volt.

[10] Felperes9 IX. rendű felperes 2013. április 20-tól 2019. március 29-ig állt közalkalmazotti jogviszonyban, illetménye összege 2018-ban 180.500,- Ft, 2019-ben 195.000,- Ft volt.

[11] Valamennyi felperes kinevezése és munkaköri leírása szerint általános teljes napi munkaidőben (heti 40, napi 8 óra) és kötetlen munkarendben dolgoztak. A gyermekvédelmi gyámok munkaköri feladat meghatározásában a munkaköri feladataik a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban: Gyvt.) a gyermekvédelmi gyámok feladat köreivel megegyezően kerültek rögzítésre kiemelve, hogy a gyermekek gondozása és nevelése körében a gyermekvédelmi gyám figyelemmel kíséri és elősegíti a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, nevelését, valamint ellenőrzi a gyermek teljeskörű ellátásának megvalósítását. Ennek érdekében a gyermekvédelmi gyám a gyermek életkorának megfelelően a gyermekkel személyes és közvetlen találkozást, beszélgetést kezdeményez kirendelését követően legfeljebb 15 napon belül. Kirendelése időtartama alatt legalább havonta egy alkalommal a 6. életévét be nem töltött gyerek esetén pedig legalább 2 hetente egy alkalommal. Ezentúl a gyermek számára telefonon történő elérhetőséget, illetve kérésére gondozási helyén vagy semleges helyen történő találkozást biztosít. Továbbá a szülőkkel, más hozzátartozókkal való kapcsolattartást figyelemmel kíséri, szükség esetén elősegíti. A gyermek oktatást biztosító nevelési, oktatási intézményekkel kapcsolatot tart, figyelemmel kíséri a gyermek iskolai előmenetelét, magatartását. Együttműködik a egyéb érdekelt²-vel a gyermek vérszerinti családja helyzetének megismerése érdekében. A kirendelést követő 30 napon belül felveszi a kapcsolatot a gyermek szüleivel és fenntartja azt a gyermekvédelmi gondoskodás időtartama alatt. Továbbá a nevelésbe vétel megszüntetését követően 3 hónapig kivéve, ha a szülők hozzájárultak gyermekük örökbefogadásához vagy a bíróság megszüntette szülői felügyeleti jogukat, illetve gyámhatóság örökbe fogadhatóvá nyilvánította a gyermeket. A gondozási helyről történő engedély nélkül távozás esetén a gyermeket, - ha ismert, hogy hova távozott-, visszaviszi a gondozási helyére, ellenkező esetben megteszi a gyermek felkutatásához szükséges intézkedéseket. A szükség szerint, de legalább fél évente kísérő nélküli kiskorú esetén legalább évente jelentést készít a gyámhatóságnak a gyermek helyzetéről. A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint részt vesz a gyermek egyéni gondozási, nevelési tervének előkészítésében. Együttműködik a gyermek megelőző pártfogó felügyelőjével és a gyermek gondozási helyével a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság fenntartotta az ideiglenes hatállyal elhelyezett vagy nevelésbe vett gyermek megelőző pártfogását. Ha a gyermekvédelmi gyám mellett a gyámhatóság egyes gyámi feladatok ellátására gyámként kirendeli a nevelőszülőt, a gyermekvédelmi gyám és a nevelőszülő köteles egymással együttműködni. A gyámot a gyermek elhelyezésének joga nem illeti meg és a gyermek tartózkodási helyét csak a gyámhatóság engedélyével változtathatja meg kivételt képez ez alól a gyermek azonnali gondozási helyének megváltoztatása. A gyermekvédelmi gyám a gyermekkel közösen választja meg a gyermek életpályáját figyelembe véve - feltéve, hogy a szülői felügyeleti jogát nem szüntették meg vagy az nem szűnt meg -, a nevelésbe vett gyermek szülőjének véleményét a gyermek képességeit, egyéb körülményeit. Az életpálya kijelölésével kapcsolatos vitában a gyámhatóság dönt. Ezentúl a gyermek képviselte körében az okmányok beszerzése, közgyógyellátásra való jogosultság megállapítása, tartózkodási engedélyek meghosszabbítása, egészségügyi beavatkozásokhoz törvényes képviselői nyilatkozatot tesz, eljár a gyermek iskolai beíratása, tanulói jogviszonyának magántanulói jogállásának létesítése, megszüntetése ügyében. Kérlelmezi a gyámhatóságnál a gyermek és szülei kapcsolattartásának szabályozását, módosítását, a gyermek örökbe fogadhatóvá nyilvánítását, a gondozási hely megváltoztatását, a gondokság alá helyezés iránti eljárás megindítását, a nevelésbe vétel megszüntetését, ha azok feltételei fennállnak. Képviseli a gyermeket a hatóság ügyeiben, a gyermekek örökbe fogadásának előkészítése során a Alperes¹-el együttműködve a szülő gyermek kapcsolat kialakulása érdekében a kötelező

gondozásba kihelyezést megelőzően engedélyezheti, hogy a gyermek az örökbe fogadni szándékozó szülőnél tartózkodjon, melyről egyidejűleg értesíti a gyámhatóságot. Szükség esetén kérelmezi a gyermek tanulási képességét érintő vizsgálatát.

[12] A felperesek gyermekvédelmi gyámként eseti gyámi kirendelést is kaphattak, amennyiben ennek törvényi feltételei fennálltak. A gyermekvédelmi gyámnak joga és kötelessége volt ezentúl a gyermek vagyonának kezelése során gyermek vagyoni érdekeit megvédeni. A vagyon megfelelő hasznosításáról, kezeléséről és rendes vagyon kezelés szabályai szerint intézni a gyermek ügyeit. Leltár alapján vették át a vagyont, illetve rendes és végszámadást kellett készíteniük a gyámhatóságnak.

[13] A felpereseket helyettes gyermekvédelmi gyámként is kirendelték tekintettel arra, hogy minden gyermek számára folyamatosan biztosítani kellett a gyermekvédelmi gyámi intézkedést, ezért a gyermekvédelmi gyám távolléte vagy feladatai ellátásában való tényleges akadályoztatása esetén a gyermekkel kapcsolatos azonnali döntést igénylő, vagy intézkedést igénylő ügyekben helyettes gyámi kirendelés alapján kellett eljárniuk. A kiskorú gyámolt kapcsolattartásával összefüggésben további feladataik voltak: Kíséretet kellett biztosítani a kapcsolattartás helyszínére, illetve, ha szükséges, akkor részt vett a kapcsolattartáson. A gyámhivatal felé fél évente indokolt esetben soron kívül is tájékoztatással kellett élni a kapcsolattartásra vonatkozóan. Ezenkívül biztosítani kellett azt is, hogy a gyermek a kapcsolattartásra jogosult hozzátartozók körén kívül eső személyekkel is ápolhassa kapcsolatait. A gondozási hely azonnali megváltoztatása során, a gyermek súlyos veszélyeztetettsége miatt a gyermekvédelmi gyám őt azonnal másik biztonságos gondozási helyre köteles vinni, értesítenie kellett egyidejűleg a gyámhatóságot és kezdeményeznie kellett a kijelölt gondozási hely megváltoztatását, illetve annak jóváhagyását. A gyámhatóság határozata alapján gondoskodniuk kellett a nevelésbe vett gyermek központi speciális gyermekotthonba történő kíséréséről. Amennyiben a gyermek engedély nélkül eltávozott, ha a tartózkodási helye ismert, akkor visszaviszi a gondozási helyére, ellenkező esetben megteszi a felkutatáshoz szükséges intézkedéseket és részt vesz a gondozási helyre visszakerült gyermekkel folytatott beszélgetés, amelynek célja az engedély nélküli távozás okának és körülményeinek, valamint a távollét alatt történeteknek a feltárása.

[14] Mindezekon túl az előírások és feladatok között szerepelt, hogy a gyermekvédelmi gyám a szakmailag önálló munkavégzése során is köteles betartani az intézmény munkarendjét, köteles beszámolni munkavégzéséről szóban és írásban. Munkavégzését munkaterv és munkanapló vezetésével köteles dokumentálni, szükség esetén statisztikai adatokat szolgáltat, beszámolót ír tevékenységéről, valamint elküldi a jogszabály által előírt jelentéseket a gyámhatóság felé. Feladatait elsősorban területen végzi, de legalább heti egy alkalommal az előre rögzített és csoportvezető által jóváhagyott meghatározott napon köteles az intézményben megjelenni, a nála lévő elintézett iratokat leadni, az újabb kiszignált iratokat ügyintézésre átvenni (ügyeleti nap).

[15] Köteles volt részt venni a csoport értekezleten, csoportvezető helyettes által havonta megtartott eset megbeszéléseken, továbbá a munkakörével összefüggő képzéseken, továbbképzéseken.

[16] A Gyvt. 84. § (6) bekezdése szerint a gyermekvédelmi gyám egyidejűleg legfeljebb 30 gyermek gyámságát láthatja el. A Gyvt. 2020. január 1-jétől hatályba lépett módosításával a beiktatásra került a Gyvt.186.§ (2) bekezdése, amely rögzíti, hogy amennyiben a gyermekvédelmi gyám a 30 gyermeknél többet lát el, akkor további gyermek nem rendelhető a gyermekvédelmi gyámhoz. Továbbá szintén 2020. január 1-jétől beiktatott Gyvt. 84. § (6a) bekezdése szerint a speciális szükségletű és kettős szükségletű gyermeket két gyerekként kell figyelembe venni a gyermekvédelmi gyám gyámsága alatt álló gyermekek létszámának számításakor.

[17] 2014. január 1-jétől vezették be a Gyvt. a gyermekvédelmi gyám intézményi jogállását. A szabályozásnál abból indultak ki, hogy a Gyvt. 96. § (2) bekezdése szerint az intézmények ellátási területének meghatározásánál tekintettel kell lenni arra is, hogy az intézmény és az ellátottak lakóhelye közötti távolság lehetőleg ne haladja meg az 50 kilométert. A gyermekvédelmi gyámi rendszer tehát 2014. januárjától kezdte meg működését, akkor állították fel a rendszert és a feladat ellátáshoz szükséges gyermekvédelmi gyámi létszám arra tekintettel került meghatározásra, hogy az ellátandó gyermekek számához viszonyítottn 30 gyermek kerülhet egy gyermekvédelmi gyámhoz és a gyermekek elhelyezésénél arra is figyelemmel kell lenni, hogy 50 kilométernél távolabbi helyre ne kerüljenek elhelyezésre korábbi lakóhelyüktől. Az alperes gyermekvédelmi feladatainak területi illetékességeMégyl azonban speciális helyzetben volt, hiszen viszonylag kevés (172) gyermek elhelyezési hellyel rendelkezett, ugyanakkor magas volt az elhelyezendő gyermekek létszáma (1800 fő), ezért az a törvényi feltétel, hogy lehetőleg 50 kilométeren belül legyen elhelyezve a gyermek a korábbi lakóhelytől, már a rendszer elindulásakor sem valósult meg, illetve a rendszer feltöltése során a rendszerbe kerülő gyermekek létszáma folyamatos emelkedésével ez a törvényi feltétel nyilvánvalóan nem tudott teljesülni. Erre tekintettel az egyes gyámokhoz rendelt gyermeklétszám jelentősen meghaladta a perbeli időszakban a törvényben előírt 30 gyermek/gyermekvédelmi gyám limitet. Az alperes a kötelező állami feladat ellátása érdekében és a gyermekek jogainak megóvása érdekében biztosítani kívánta a gyermekvédelmi gyámokat minden egyes rendszerbe kerülő gyermek számára. A megállapított gyámi létszámnál, amely 60 fő volt, azonban jelentősen kevesebb gyermekvédelmi gyám működött alperesnél a perbeli időszakban. Ennek is köszönhető volt, hogy nem lehetett betartani a 30 gyermek/fő előírást.

[18] A kötetlen munkarendre tekintettel az alperes a munkaidőt nem tartotta nyilván, jelenléti ívet nem vezetett és nem is ellenőrizte, hogy a felperesek a feladataik ellátása érdekében hány órát dolgoznak. A felperesek rendkívüli munkavégzése nem került kimutatásra tekintettel arra is, hogy az alpereshez benyújtandó munkanaplóban alperes előírására, csak napi 8 órát tüntethettek fel.

[19] Az alperes észlelve felperesek túlterheltségét 2018. szeptemberétől sávós rendszerben helyettesítési díj jogcímén fizetett nekik kompenzációt, 40 gyermek felül egységesen 45.000,-Ft-ot, 50 gyermek felül egységesen 75.000,-Ft-ot, majd a vezető váltást követően 2020. januárjától egységesen 5.000,- Ft/gyermek helyettesítési díjat fizetett a felpereseknek elismerve ezzel a felperesek megnövekedett felelősségét.

[20] A felperesekkel 10-10 biankó nyilatkozatokat töltetett ki alperes a gyermekvédelmi gyámi és helyettes gyermekvédelmi gyámi kirendelésükhöz való hozzájárulásukról, amelyre a gyermek nevét később a gyámhatóság tényleges felkérésekor a

csoportvezető döntése alapján írták be. Ennek eredményeként a Gyvt. által előírt gyámi kirendeléshez való hozzájárulás formálissá vált.

[21] Az alperes 2021. július 1-jén szervezeti átalakuláson esett keresztül. A alperes1 által ellátott közfeladat egy része a gyermekvédelmi szakszolgáltatás ellátása, amelyhez a gyermekvédelmi gyámok foglalkoztatása is kapcsolódik, ugyanis átkerült az egyéb érdekelt3 feladatkörébe. Az alperes elnevezése is megváltozott, új neve: Alperes1. Az alperesi jogutódlás a felperesek jogviszonyát nem érintette tekintettel arra, hogy felperesek közalkalmazotti jogviszonya az átalakulást megelőzően megszűnt. A jogutódlás következtében azonban az iratok átadás-átvétele során alperesi iratkezelésben, iratőrzésben problémák merültek fel, így a perben az alperesi iratok jelentős többsége nem került becsatolásra sem alperestől, sem pedig a feladatot átvevő egyéb érdekelt3től. Az iratok őrzésére az alperes lett volna köteles.

Kereset

[22] A felperesek a kereseti kérelmüket a 3 éves munkajogi elévülési időre tekintettel 2018. április 1-jétől terjesztették elő a jogviszonyuk fennállásáig, amely perbeli időszakban az előírt 30 gyermeknél jelentősen több gyermeket kellett egyidejűleg ellátniuk, és mivel ezen gyermekek többsége nem is Megye1ben volt elhelyezve, ezért a kapcsolattartással felmerült utazási idő is jelentősen meghaladta a jogszabály megalkotásakor tervezettet. Mindezen körülmények ahhoz vezettek, hogy a felpereseknek a heti 40 óránál jelentősen több munkaidőt kellett a munkával tölteniük.

[23] Az I. rendű Felperes1 felperes kérte, hogy a bíróság kötelezze alperest a 2018. április 1-jétől 2020. augusztus 14. napjáig a rendkívüli munkavégzésért járó díjazás jogcímén fizessen meg felperesnek helyettesítési díj összegével csökkentett rendkívüli munkavégzésért járó 6.500.124,- Ft-ot. Valamint kötelezze az 1.2. pont szerinti összeg jogszerű kifizetésének esedékessé válásától számított késedelmi kamat megfizetésére A késedelmi kamat kezdő időpontjaként 2021. május 2. napját jelölte meg.

[24] A II. rendű Felperes2 felperes kérte, hogy az bíróság kötelezze alperest a 2018. április 1-jétől 2019. augusztus 3. napjáig a rendkívüli munkavégzésért járó díjazás összegét. Kötelezze az alperest, hogy a II.1. pont szerinti időszakra fizessen meg a felperesnek a helyettesítési díj összegével csökkentett rendkívüli munkavégzésért járó 2.468.374,- Ft-ot, valamint ennek az esedékessé válásától számított késedelmi kamatát. A késedelmi kamat kezdő időpontjaként 2021. május 2. napját jelölte meg.

[25] A III. rendű Felperes3 felperes kérte, hogy a bíróság kötelezze alperest a 2018. április 1-jétől 2020. január 31. napjáig a rendkívüli munkavégzésért járó díjazás összegét. Kötelezze az alperest, hogy ezen időszakra fizesse meg felperesnek a helyettesítési díj összegével csökkentett rendkívüli munkavégzésért járó 2.286.087,- Ft díjazást, valamint ezen összeg után az esedékessé válásától számított késedelmi kamatát. A késedelmi kamat kezdő időpontjaként 2021. május 2. napját jelölte meg.

[26] A IV. rendű Felperes⁴ felperes kérte, hogy a bíróság kötelezze alperest a 2018. április 1-jétől 2019. május 31. napjáig a rendkívüli munkavégzésért járó díjazás összegét, valamint kötelezze alperest, hogy a IV.1. pont szerinti időszakra fizessen meg a felperesnek 1.305.343,- Ft rendkívüli munkavégzésért járó díjazást és annak az esedékessé válástól számított késedelmi kamatát. A késedelmi kamat kezdő időpontjaként 2021. május 2. napját jelölte meg.

[27] Az V. rendű Felperes⁵ felperes kérte, hogy a bíróság kötelezze alperest a 2018. április 1-jétől 2019. szeptember 10-ig a rendkívüli munkavégzésért járó díjazás összegét és kötelezze az alperest, hogy ezen időszakra fizessen meg a felperesnek rendkívüli munkavégzésért járó díj jogcímén 1.227.455,- Ft-ot, valamint ennek az esedékességtől számított a kifizetésig járó késedelmi kamatát. A késedelmi kamat kezdő időpontjaként 2021. május 2. napját jelölte meg.

[28] A VI. rendű Felperes⁶ felperes kérte, hogy a bíróság kötelezze alperest a 2018. április 1-jétől 2019. március 31. napjáig a rendkívüli munkavégzésért járó díjazást és kötelezze az alperest, hogy ezen időszakra fizessen meg VI. rendű felperesnek 1.502.455,- Ft rendkívüli munkavégzésért járó díjazást és ezen összeg után az esedékességtől számított kifizetésig járó késedelmi kamatát. A késedelmi kamat kezdő időpontjaként 2021. május 2. napját jelölte meg.

[29] A VII. rendű Felperes⁷ felperes kérte, hogy a bíróság kötelezze alperest a 2018. április 1-jétől 2019. augusztus 31. napjáig a rendkívüli munkavégzésért járó díjazást és kötelezze az alperest, hogy ezen időszakra fizessen meg VII. rendű felperesnek 2.093.829,- Ft rendkívüli munkavégzésért járó díjazást, valamint ennek az összegnek az esedékessé válásától számítottan a kifizetésig járó késedelmi kamatát. A késedelmi kamat kezdő időpontjaként 2021. május 2. napját jelölte meg.

[30] A VIII. rendű Felperes⁸ felperes kérte, hogy a bíróság kötelezze alperest a 2018. április 1-jétől 2019. május 6-ig nem fizette meg az alperes törvény sértő módon a rendkívüli munkavégzésért járó díjazás összegét és kötelezze az alperest, hogy fizessen VIII. rendű felperes részére 1.890.111,- Ft rendkívüli munkavégzésért járó díjazást és ezen összeg után az esedékességtől a kifizetésig számított késedelmi kamatát. A késedelmi kamat kezdő időpontjaként 2021. május 2. napját jelölte meg.

[31] A IX. rendű Felperes⁹ felperes kérte, hogy a bíróság kötelezze alperest a 2018. április 1-jétől 2019. március 29-ig a rendkívüli munkavégzésért járó díjazást és kötelezze az alperest, hogy ezen időszakra fizessen meg IX. rendű felperesnek 1.281.599,- Ft-ot rendkívüli munkavégzésre járó díjazást, valamint ennek az esedékessé válásától a kifizetésig járó késedelmi kamatát. A késedelmi kamat kezdő időpontjaként 2021. május 2. napját jelölte meg.

[32] A felperesek elsődlegesen arra hivatkoztak, hogy az alperes jogellenesen alkalmazott kötetlen munkarendet, miután ellentétben a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 96. § (2) bekezdésében foglaltakkal alapvetően a

munkaidő túlnyomó többségében nem a felperesek döntöttek munkájuk önálló megszervezéséről, hanem a gyámolt gyermekek igénye szabta meg a munkavégzési és rendelkezésre állási kötelezettség teljesítésének az idejét. A kötetlen munkarendet tehát az alperes törvénysértően alkalmazta és ennek szükségszerű következménye volt az, hogy az alperes jogellenesen nem vezette a munkaidő nyilvántartást, melynek hiánya viszont nem eshet a felperesek hátrányára. A felperesek álláspontja szerint a törvénysértően elrendelt munkavégzésért is jár a díjazás, akkor is, ha a kötetlen munkarendben a teljes munkaidő tartamát meghaladóan teljesíthető a feladat. Álláspontjuk szerint az alperes azért alkalmazta a kötetlen munkarendet, hogy elkerülje a Gyvt. által 30 főben maximált, egyidejűleg gyámolt gyermeklétszám szabályának megsértésével előidézett rendkívüli munkaidő ellentételezését, azaz a díjazási kötelezettségét.

[33] Hangsúlyozták, hogy a rendkívüli munkaidőt bizonyító nyilvántartásokat az alperes bekérte a felperesektől, majd ezek utóbb alperesi érdekkörben eltűntek, mely hiányosság azonban a felperesek terhére a bizonyítatlanság körében nem eshetnek.

[34] Az összecszerűség kidolgozása körében hivatkoztak az Mt. 136. § (3) és az Mt. 139. § (3) bekezdésére.

Ellenkérelem

[35] Az alperes az ellenkérelmében a felperesek keresetének elutasítását és perköltség megfizetésére kötelezését kérte.

[36] Hivatkozott arra, hogy a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet (Gyer.) 128. § (3a) bekezdése értelmében a gyermekvédelmi gyám kirendelése esetén a meghallgatás mellőzhető azzal, hogy a kirendelő gyermekvédelmi gyám köteles írásban nyilatkozni a gyám tisztség vállalásáról. A felperesek pedig a keresetükben elismerték, hogy a hivatástudatukra tekintettel nem utasították vissza a kirendeléseket.

[37] A szakszolgálatnak törvényi kötelezettsége, hogy a szülői felügyelet alatt nem álló gyermek részére gyermekvédelmi gyámot kell kirendelnie. Az alperes ezen törvényi kötelezettségének a Megyei ben uralkodó speciális helyzet – az ellátandó gyermeklétszámhoz képest kevés elhelyezési helyszín, valamint a megállapított gyermekvédelmi gyámi létszám betöltetlensége miatt – csak a 30 gyermek/gyám létszámkorlátot meghaladó gyermekek egy gyámhoz való hozzárendelésével tudott eleget tenni.

[38] Hivatkozott továbbá arra, hogy a felperesek részére az illetményeken felül helyettesítési díjat fizetett.

[39] Álláspontja szerint a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992.évi XXXIII. törvény (a továbbiakban:Kjt.) háttérjogszabályaként alkalmazandó Mt. 107. §-a rendelkezik a rendkívüli munkaidő fogalmáról és annak feltételeiről. Figyelemmel arra, hogy a felperesek

kötetlen munkarend szerint végezték a munkájukat, így rendkívüli munkavégzésre nem jogosultak. Előadta továbbá, hogy rendkívüli munkavégzést nem rendelt el a felperesek részére. Mivel a felperesek nem csatolták a gyermekvédelmi gyámoknak a munkavégzését a munkaterv és a munkanapló vezetésével, így nem bizonyították, hogy a 30 gyermekben felüli munkavégzést már csak rendkívüli munkavégzéssel lehetett ellátni.

[40] Az alperes a felperesek által előadott és a keresetük alapjául megjelölt gyámolt gyermekek létszámát nem vitatta. Vitatta azonban, hogy arányosítással lehetne a 30 fő feletti gyermeklétszámmal kapcsolatos rendkívüli munka díjazási igényt megállapítani. Egyenes arányosításról nem lehet szó, tekintettel arra, hogy a gyermeklétszám növekedésével egyértelmű, hogy az egy gyermek ellátására fordított időnek is csökkennie kellett, abszurd lenne az a feltételezés, hogy a 60 fő ellátásánál már kétszer annyi munkaórát teljesítettek volna a felperesek, mint az előírt heti 40 óra.

Az elsőfokú bíróság határozata

[41] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg I. felperes részére rendkívüli munkavégzés ellenértéke jogcímén 4.959.721 forintot, és ezen összeg után 2021. május 2. napjától középarányosan számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján irányadó jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a keresetet elutasította,

[42] a II. felperes részére rendkívüli munkavégzés ellenértéke jogcímén 2.358.425 forintot, és ezen összeg után 2021. május 2. napjától középarányosan számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján irányadó jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a keresetet elutasította,

[43] a III. felperes részére rendkívüli munkavégzés ellenértéke jogcímén 2.286.087 forintot, és ezen összeg után 2021. május 2. napjától középarányosan számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján irányadó jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát,

[44] a IV. felperes részére rendkívüli munkavégzés ellenértéke jogcímén 1.255.490 forintot, és ezen összeg után 2021. május 2. napjától középarányosan számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján irányadó jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a keresetet elutasította,

[45] az V. felperes részére rendkívüli munkavégzés ellenértéke jogcímén 1.227.455 forintot, és ezen összeg után 2021. május 2. napjától középarányosan számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján irányadó jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát.

[46] a VI. felperes részére rendkívüli munkavégzés ellenértéke jogcímén 1.208.200 forintot, és ezen összeg után 2021. május 2. napjától középarányosan számított, a

késedelemmel érintett naptári félév első napján irányadó jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a keresetet elutasította,

[47] VII. felperes részére rendkívüli munkavégzés ellenértéke jogcímén 1.964.650 forintot, és ezen összeg után 2021. május 2. napjától középátlagosan számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján irányadó jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a keresetet elutasította,

[48] a VIII. felperes részére rendkívüli munkavégzés ellenértéke jogcímén 1.690.700 forintot, és ezen összeg után 2021. május 2. napjától középátlagosan számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján irányadó jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a keresetet elutasította,

[49] a IX. felperes részére rendkívüli munkavégzés ellenértéke jogcímén 1.281.599 forintot, és ezen összeg után 2021. május 2. napjától középátlagosan számított, a késedelemmel érintett naptári félév első napján irányadó jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát.

[50] Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg I.r. felperes részére 5.600,- forint + ÁFA, II.r. felperes részére 100.000 forint + ÁFA, III.r. felperes részére 110.000 forint + ÁFA, IV. r. felperes részére 103.000 forint + ÁFA, V.r. felperes részére 110.000 forint + ÁFA, VI.r. felperes részére 73.000 forint + ÁFA, VII.r. felperes részére 97.120 forint + ÁFA, VIII.r. felperes részére 87.500 forint + ÁFA, IX.r. felperes részére 110.000 forint + ÁFA perköltséget.

[51] A le nem rótt 1.233.323 forint elsőfokú és a 7.000 forint másodfokú eljárási illeték, valamint az állam által előlegezett 5.045 forint tanú útiköltsége az állam terhén marad.

A kereseti kérelem elbírálásakor alkalmazott jogszabályok

[52] A Gyvt. 84.§, 90. § (1), 186. §, az Mt. 92. §, 96. § 107. §, a polgári perrendtartásról szóló 2016.évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 342.§.

Munkarend

[53] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes jogszerűen alkalmazta a kötetlen munkarendet. A munkáltató írásban engedte át a munka megszervezésének, a munkaidő beosztásának a jogát, a további feltétel is fennállt, mivel a felperesek döntően olyan jellegű tevékenységet végeztek, ami a többi munkavállalótól függetlenül ellátható volt és gyakorlatilag ők osztották be, hogy a munkafolyamatokat pontosan mikor, hogyan végzik el. E körben hivatkozott a Kúria EBH2016. M.30. számú döntésében foglaltakra, mely szerint a

kötetlen munkarend megállapítására a munkakör sajátos jellegére, a munkavégzés önálló megszervezésére tekintettel kerülhet sor.

[54] A felperesek nyilatkozatai és a tanúvallomások is egybehangzóan alátámasztották, hogy a felperesek ismerve a feladataikat maguk döntöttek arról, hogy a látogatásokat melyik napon, mely napszakban teljesítik, vagy az adott esetben a korábban tervezett látogatás helyett egy hirtelen támadt, sürgetőbb feladatot látnak el, elhalasztva az aznapra tervezett más ügyeket. Arról is maguk döntöttek, hogy reggel hány órakor indulnak, aznapra hány látogatást terveznek és mely helyszíneket látogatják meg.

[55] A felperesek beszámoltak arról, hogy a gyermekek látogatását eleve nem is tudták rendes munkaidőben intézni, tekintettel arra, hogy a gyermekek intézményi ellátó rendszerben voltak napközben, a szülők pedig dolgoztak, így sokszor csak 16 óra után lehetett a látogatásokat teljesíteni, vagy akár hétvégén.

[56] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes nem élt vissza a munkaidő beosztás jogával.

Rendkívüli munkavégzés

[57] Az elsőfokú bíróság nem értett egyet az alperessel, hogy a felperesek nem voltak jogosultak rendkívüli munkavégzésre. A kötetlen munkarend esetén a rendkívüli munkavégzésre vonatkozó szabályokat az Mt. 96. § (3) bekezdés a) pontja alapján valóban nem kell alkalmazni, azonban a munkaidő beosztás átengedésének a joga nem eredményezheti a jogszabályi előírások megkerülését, különösképpen a rendkívüli munkaidőben történő munkavégzés szabályainak kijátszását. Az általános teljes napi munkaidőnél többet nem dolgozhatnak ellentételezés nélkül a munkavállalók, kötetlen munkarendben sem.

[58] A bíróság nem fogadta el az alperes azon hivatkozását, miszerint nem ő kötelezte a felpereseket, hanem a hozzájáruló nyilatkozatok aláírásával maguk vállaltak a törvényben előírt 30 gyermeknél többet. Ezzel szemben a perben csatolt e-mail és biankó nyilatkozat minták, valamint a felperesek egybehangzó nyilatkozatai és tanú1, tanú4 nyilatkozata is azt támasztotta alá, hogy az alperes kötelezte a felpereseket ezen nyilatkozatok előzetes aláírására. Felperes4 emailen történt leveleivel igazolta, hogy a felperesek ellenkeztek az újabb és újabb gyermekekhez történő kirendelésükkel szemben, azonban kérésük ellenére is megtörtént a kirendelés, még akkor is, ha nem írtak alá biankó nyilatkozatot. Erre vonatkozóan tanú4 tanú úgy nyilatkozott, hogy csak így volt ellátható a munkáltató jogszabályi kötelezettsége. Nyilvánvaló tehát, hogy a munkáltató érdekében és nem a felperesek önkéntes alapon hozott döntése alapján kellett a jogszabályban előírtnál jelentősen több gyermeket ellátniuk a perbeli időszakban.

[59] A bíróság megállapította, hogy az alperes a felpereseket a per tárgyát képező időszakban kötetlen munkarendben foglalkoztatta, ugyanakkor a feladatok sokasága a

kötetlen munkarenddel visszaélést jelentő, folyamatosan a teljes munkaidőn túlcsoorduló, jelentős többlettel járó munkavégzési kötelezettséget eredményezett, amely a rendkívüli munkavégzés díjazása iránti keresetüket megalapozottá teszi.

[60] Az alperes továbbá arra utasította a felpereseket, hogy a munkanaplóba csak 8 órát tüntessenek fel, ezzel ellehetetlenítve a valós munkaidő utólagos rekonstrukcióját.

[61] Az elsőfokú bíróság az alperes terhére értékelte az iratok hiányosságát, a szervezeti átalakulás és az iratok átadás – átvétele ugyanis nem adhat alapot arra, hogy az alperes megőrzési kötelezettség körébe tartozó iratokat ne tudja benyújtani a bíróságnak. E körben hivatkozott a Kúria Mfv.II.10.668/2014/5. számú döntésében foglaltakra.

[62] Az alperes részéről nem volt vitatott és a bíróság is egyetértett a felperesekkel abban, hogy az utazási időt is bele kellett számolnia a munkaidejükbe, tekintettel arra, hogy a munka jellegénél fogva a felperesek folyamatosan a munkáltató székhelyén kívüli tevékenységet végeztek.

[63] A munkáltató ugyan valóban nem rendelte el a rendkívüli munkavégzést, azonban tudtával és munkáltatói érdekből, jogszabály alapján fennálló ellátási kötelezettségéből és a gyermekvédelmi rendszer felelősségéből adódóan ezen feladatok a munkaidő lejártára hivatkozással nem voltak visszautasíthatók a felperesek részéről. A felperesek egyértelműen a napi 8 órás és a heti 40 órás munkaidőn túl rendkívüli munkát végeztek.

[64] Az alperes e körben azzal érvelt, hogy nem lehet egyenes arányosságot állítani a kirendelt gyermekek száma és az ellátandó feladatok, valamint azok időigénye között. A perben a felperesek bizonyítási érdeke volt a munkaidejükre vonatkozó állításaik igazolása, e körben bizonyítaniuk kellett azon állításukat is, hogy a 30 gyerek/gyám előírásból egyszerű matematikai számítással kikövetkeztethető (egy gyám által ellátható gyermek létszám osztva a teljes munkaidő óraszámával egyenlő egy gyermekre jutó munkaóra/hó, azaz $30 / 174 \text{ óra} = 5,8$) óraszámot a gyereklétszám növekedésével is valamennyi gyerek ellátásával átlagosan eltöltötték. A felpereseknek – alperesi vitatás mentén - azt is igazolniuk kellett, hogy a gyermekek létszámának növekedésével nem csökkent a rájuk áldozott átlagos idő.

[65] A perben nem volt vitatott a felek között, hogy minden gyermek igénye, szükségletei, helyzete más és ebből adódóan a rájuk fordított időigény is eltérő, ami még időszakonként egy gyermek esetében is változhat, ezért nem lehetett egyesével számba venni a felperesek által ellátott gyermekekkel járó munkaidőt, csak átlagokat lehetett az egyes feladatokkal kapcsolatban mondani. Az alperes azzal is érvelt, hogy mivel minden gyerek más volt, azt sem lehet mondani, hogy 30 gyermeknél alul ne lehetett volna olyan gyerek, akire jóval több időt kellett fordítani, és ugyanígy azt sem lehetett mondani, hogy 30 gyermeknél felül akár a hatvanadik gyermeknél ne lett volna egy vagy akár több olyan gyerek is, akivel meg nem is kellett az 5,8 órát valójában ráfordítani, mert mondjuk egy testvérsor volt, és azonos vagy közeli elhelyezési helyen voltak és még szerencsés esetben nevelőszülőknél voltak elhelyezve és szerencsésen alakult a sorsok, egy jó családba kerültek és nagyobb probléma se merült fel velük. Az ilyen esetekben a látogatással eltöltött idő, az utazási idő és

a testvérekkel töltött idő, ha leosztják egy gyermekre, lehet, hogy nem jött ki az 5,8 óra minden hónapban.

[66] Ezen alperesi érveléssel szemben a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az egy gyermek ellátására havonta fordítható 5,8 óra átlagot a jogalkotó egy, ezeknél az egyedi esetek mérlegelésénél jóval túlmutató gyakorlati megfigyelésekre alapozott átlagszámokból számította ki.

[67] A Gyvt. 84.§ (6) bekezdésében foglaltak jogértelmezéshez nem áll rendelkezésre a jogszabályhoz fűzött indoklás, így a jogalkotó szándékát a 30 gyermek/gyám meghatározás nem ismerhető meg, mint ahogy azt sem, hogy milyen megfontolások vezettek ezen szám meghatározásához. Ellenben a 2020. január 1-jén beiktatott a Gyvt. 84. § (6a) bekezdéshez fűzött indoklás a következőket tartalmazza: „A gyermekvédelmi gyámság hatékony ellátása, a gyermekvédelmi gyámok fluktuációjának csökkentése érdekében szükséges a Gyvt. gyermekvédelmi gyámi, helyettes gyermekvédelmi gyámi feladatkört szabályozó rendelkezésének módosítása olyan módon, hogy a gyermekvédelmi gyám által egy időben képviselhető 30 kiskorú közül a speciális és kettős szükségletű gyermekek két főnek számítsanak. Gyakorlati tapasztalatok támasztják alá, hogy a kiskamasz, kamasz korosztály sokkal több figyelmet igényel a gyermekvédelmi gyám részéről is, különösen a speciális és a kettős szükségletű gyermekek. A módosításhoz hasonló megoldást tartalmaz a nemzeti köznevelésről szóló törvény, amely a sajátos nevelési igényű gyermekek két vagy három gyermekként történő figyelembevételét teszi lehetővé.”

[68] Tehát mindezekből arra a következtetésre jutott a bíróság, hogy helytálló az a felperesi állítás, hogy a jogalkotó szándéka szerint gyámonként 30 gyermeket kell ellátni és az is elfogadható, hogy ebből egyenesen következik, hogy gyermekenként átlagosan havi 5,8 munkaóra az, amit a jogalkotó a feladat ellátásához rendelt.

[69] A felpereseknek a továbbiakban azt kellett igazolniuk a perben, hogy a jogalkotó által átlagosan előírt 5,8 órát az emelkedő gyermeklétszám mellett is teljesítették. Ennek igazolására a felperesek személyes nyilatkozataikban részletezték a gyermekek ellátásával kapcsolatos feladataik időigényét.

[70] Az utazási időigényre vonatkozó felperesi nyilatkozatokat tanú7, tanú1 és tanú4 tanúk vallomásai is alátámasztották arra vonatkozóan, hogy az 50 kilométeren belüli úticélokat nem lehetett betartani az elsőfokú ítéletben a [17] és [82] pontban részletezett okokból. Az utazással töltött időnél ezért abból indult ki a bíróság, hogy az 50 km-en belüli úticéloknál az egy utazással oda-vissza felmerülő 1 órából kiindulva, figyelemmel arra, hogy az utazás jellemzően 50 kilométeren túli volt, akkor elfogadható a felperesek azon állítása, hogy ez naponta 1,5 és 2 óra sem volt kizárt, amit utazással kellett tölteniük.

[71] Az utazási időigénnyel kapcsolatban Felperes1 I. rendű felperes be tudta csatolni a perbeli időszakra vonatkozó éves kilométer elszámoláshoz készített területi monitort, amivel igazolta, hogy 2018. évben átlag havi 4393 km-t, 2019. évben átlag havi 4448 km-t és 2020. évben átlag havi 3148 km-t utazott a munkájával kapcsolatban.

[72] Az elsőfokú eljárás során Felperes3 III. rendű felperes, Felperes4 IV. rendű felperes, Felperes5 V. rendű felperes és Felperes8 VIII. rendű felperes vonatkozásában megtörtént a kiküldetési rendelvevények, és az utazási költségtérítés folyósításának bizonylatainak csatolása, de nem teljeskörűen. Ez utóbbi bizonyítékkal kapcsolatban a bíróság megjegyezte, hogy részleges adatokat tartalmaznak és szembetűnően és kizárólagosan olyan adatok kerültek becsatolásra, amelyek az 1000 kilométeren aluli havi utazási teljesítményt támasztottak alá. Rámutatott az elsőfokú bíróság, hogy Felperes4 a személyes nyilatkozata során is elmondta, hogy mivel nem mert autópályán vezetni, ő közelebbi helyekre elhelyezett, azonban – a jogi végzettségére tekintettel - az átlagnál problémásabb gyermekeket kapott, ezért az ő utazásairól becsatolt elszámolások is kevesebb utazást igazolnak vissza.

[73] Az alperes a perben arra hivatkozott, hogy rajta kívül álló okokból – átszervezés miatti iratátadás és közelebbről meg nem határozott rendszer támadás miatt – ezek az iratok egyáltalán nem álltak a rendelkezésére, majd a bíróság megkeresésére az egyéb érdekelt3 által küldött válaszból kiderült, hogy részlegesen mégis előkerültek az iratok, mégpedig az egyéb érdekelt3 és a fenntartó közbenjárására az alperestől. Azonban kizárólag olyan iratok kerültek becsatolásra, amik a felperesi átlagosan havi 2000-2500 kilométerben meghatározott utazásra vonatkozó állítást cáfolják. A bíróság ezeket az alperestől származó kimutatásokat azok rendkívül hiányos voltára, illetve az alperesi érdek mentén kiválogatottságukra tekintettel nem tette az ítékezés alapjává, hanem a felperesi állításokból és a rendelkezésre álló más bizonyítékokból mérlegeléssel állapította meg az átlagos utazási időigényt. Ennek során abból kellett kiindulni, hogy ha egy 30-on felüli esetszámmal kellett a felpereseknek dolgozniuk, tehát legyen az 40-45, 43 vagy akár 50-et közelítő is, akkor elfogadható, hogy minimálisan 20-25 helyre kellett havi szinten utazniuk. Figyelembe véve, hogy ezek jellemzően 50 kilométeren túli helyek voltak, akkor arra a következtetésre lehetett jutni, hogy havi minimum 2000-2500 kilométert el lehet fogadni egy átlagos gyermekvédelmi gyám vonatkozásában havonta utazással eltöltött időnek, amit a bíróság a II. - IX. rendű felperesek vonatkozásában irányadónak tekintett. Ennél egyébként tanú4 tanú magasabbra saccolta a felperesek havi utazási idejét, amikor akként nyilatkozott, hogy 3000-4000 km-t utaztak havonta. A tanú vélhetőleg az iratok közé be nem csatolt havi költségelszámolások adataiból emlékezett erre a közelítő számra, ami ezek szerint jellemzőbb volt, mint a csatolt iratokban megjelenő 1000 km alatti távolság.

[74] Az I. rendű felperesnek ettől eltért az esete, mivel ő igazoltan jóval többet utazott, amit nem csupán saját nyilatkozatával és a becsatolt területi monitorral igazolt, hanem maguk a tanúk is kiemelték, hogy ő volt az, aki rengeteget utazott. A bíróság az általa csatolt kimutatást elfogadta, különös tekintettel arra is, hogy tanú4 tanú emlékezete szerint is 3000-4000 km-et utaztak a felperesek átlagban, amit ugyan átlagosként még a felperesek sem állítottak, azonban a kiemelkedően sokat utazó I.r. felperes vonatkozásában viszont már helytálló lehet a 4000 km-en felüli átlag is.

[75] I.r. felperesnél tehát az általa igazolt 2018-ban : 4393 km/ hó, 2019-ben : 4448 km/hó, 2020-ban : 3148 km/hó átlagos havi utazással töltött idővel kellett számolni, ugyanakkor tévesen járt el I.rendű felperes, amikor az általa igazolt km alapján 80 km/órával kiszámított havi utazási időt minden további korrekció nélkül hozzáadta az 5,8 óra/gyermek átlaggal számított munkaidejéhez, ez utóbbi ugyanis már tartalmazta a többi felperes által teljesített átlagosan számított 2000- 2500 km/hó-ra eső munkaórák számát.

[76] A fentieken túl a felperesek munkaköri kötelezettsége volt a gyámügy felé rendszeres időszakonként, illetve a krízis helyzetekről esetenként soron kívül is jelentéseket írni, ezen túl mindennapos adminisztrációt kellett végezni, mivel az valóban nem elvárható, hogy mindezt az adatot fejben tartsa a gyám, ezért napi szinten jegyzeteket kellett készítenie minden egyes esetről, különös tekintettel arra is, hogy a Jelentés1 megírásához sem hagyatkozhatott csupán a memóriájára. A felpereseknek ezen túl is adminisztrációs és jelentéstételi kötelezettségeik voltak, a valamennyi gyermekről kitöltendő Jelentés1 féléves - éves jelentések, a munkaterv készítése, a munkanapló vezetése, a kilométer elszámolás vezetése, levelezések. Mindezen tevékenységek további havonta gyermekenként átlagban egy órát ki kellett, hogy tegyenek. A bíróság hangsúlyozta, hogy az átlagban benne foglaltatik az is, amikor egy gyermekkel az adott hónapban éppen nem volt jelenteni való, mert minden rendben volt, csak a látogatásról kellett egy rövid feljegyzést írni, míg más gyerekkel kapcsolatban hivatalos levelezés, bírósági beadvány, vagyonkezeléssel kapcsolatos adminisztráció, vagy akár a Szakértői Bizottság által kiadott kérdéssor miatt több órát is el kellett adminisztrációval tölteni.

[77] A bíróság nem fogadta el azt az alperesi álláspontot sem, hogy az adminisztrációs tevékenységüket a felpereseknek nem otthon kellett zömében elvégezniük, mivel a heti egy ügyeleti nap erre volt rendszeresítve. Ezen állítást a munkaköri leírásuk cáfolja, amely úgy fogalmaz a 9. oldal utolsó bekezdésében, hogy: „Feladatait elsősorban területen végzi, de legalább heti egy alkalommal, az előre rögzített és a csoportvezető által jóváhagyott, meghatározott napon köteles az intézményben megjelenni, a nála lévő elintéztet iratokat leadni, az újabb kiszignált iratokat ügyintézésre átvenni (ügyeleti nap.)”

[78] Ez a munkáltatói rendelkezés teljes egészében alátámasztja azt a felperesi állítást, hogy az ügyeleti napon nem volt idő arra, hogy az összes adminisztrációjukat elvégezzék, csak iktatták és postázták az otthon elkészített leveleiket és felvették az újabb intézni valókat. Mindezek azt támasztják alá, hogy a felperesek az ügyeleti napokon túl is a látogatásról hazaérve végezték az adminisztrációs tevékenységüket napi több órában, amit egy gyermekre leosztva átlag havi egy óra munkaidőként el lehetett fogadni.

[79] A fentiek szerint a valamennyi gyermekkel előforduló utazási, kapcsolattartási és adminisztrációs tevékenység átlag havi 5 órában elfogadható. Ebben azonban még nem kerültek beszámításra azok a plusz feladatok, amelyek a nem átlagos, problémás gyermekekkel felmerülnek. Hangsúlyozta a bíróság, hogy nem véletlenül a jogalkotó is szükségét érezte a Gyvt. 84.§ (6a) bekezdés beiktatásával annak elismerését, hogy a speciális igényű és kettős szükségletű gyermekeket a 30 gyermek számításánál két főként kell figyelembe venni. Ezen jogszabályi kiigazítás ugyan csak 2020. január 1-jén lépett hatályba, tehát az I. rendű felperesen kívül a többi – II.-IX. rendű - felperesekre nem is vonatkozik, és maguk a felperesek sem hivatkoztak ezen elszámolásra. Ugyanakkor ez az utóbbi hatályba lépett kiegészítés rávilágít arra, hogy a problémás gyermekekkel felmerülő jelentős időigényt nem csupán a felperesek állították, és ezek nem csupán alkalmasszerűen felmerülő, máshol kikompenzálható, azaz az átlagba beszámítható többletfeladatok, hanem – amint arra a törvényi indoklás is rámutat - a jogalkotó gyakorlati tapasztalata is azt mutatta, hogy ezek a gyerekek jelentősen megnövelik, megduplázzák az egy gyermekkel eltöltött idő igényt.

[80] A felperesek beszámoltak róla, hogy milyen sok és időigényes feladatuk volt a problémás gyerekeknél: az elszökések kezelése, a rendőrségi kihallgatások, a

pszichológushoz, a szakértői bizottsághoz járkálás, a drogproblémákkal küzdők kezeltetése, a leányanyák, a bűncselekmények elkövetői, áldozataival kapcsolatos teendők, az azonnali gondozási helyváltoztatás és még hosszan lehetne sorolni. A tanúk szintén visszaigazolták, hogy a felperesek tevékenysége során sokszor kellett ilyen kirívó eseteket ellátniuk, tanú7 tanú rámutatott, hogy az intézetben nevelt gyermekek szinte mind drog problémával küzdöttek, ők mind problémásnak számítottak, de azt is elismerte, hogy a nevelőszülőknél elhelyezett gyermekeknél is különösen a kamaszkorban nagyon sok probléma merülhetett fel. Egyértelmű tehát és ezt alperesi tanúk sem cáfolták, hogy a gyermekvédelmi gyámok által ellátott esetek közül igen sok problémás eset volt, ezért a bíróság úgy ítélte meg, hogy a gyermekenként további 0,8 órát/hó munkaidőt egész biztosan kitöltötték a problémák, nem várt helyzetek kezelésével.

[81] Mindezek alapján a felek nyilatkozatai és a tanúbizonyítás eredményeként mérlegeléssel arra jutott a bíróság, hogy a 30 gyermek/gyám jogszabályi előírásból adódóan 5,8 óra/gyerek/hó átlagos munkaidővel lehet elszámolni a felperesek munkaidejét és a 174 órán felüli rendkívüli munkaidőre járó munkabért és pótlékot. Megjegyezte a bíróság, hogy ezen átlagos számítás helytállóságát támasztja alá önmagában az is, hogy az 5,8 óra a teljes munkaidőre, azaz 174 órára számítottan jött ki egy gyermekre, azonban a munkáltató heti 4 napban kötelezte ügyeleti napra a felpereseket, amely időtartam alatt az egyéb gyámi feladataikat nem tudták végezni, így a 174 órából eleve le kell vonni a 4 x 8 órát, amiből még szintén le kell vonni a kötelező havi 1 nap értekezlet és a továbbképzések időtartamát. Mindebből látszik, hogy a felperesek azon számítása, hogy 174 órát osztották el a gyermekek számával és az így kiszámított átlaggal számoltak, nem nevezhető eltúlzott igényérvényesítésnek.

[82] A tanúbizonyítás eredményeként tehát az volt megállapítható, hogy a felperesek maradéktalanul ellátták a rájuk bízott gyermekeket, függetlenül a gyermekek létszámától.

[83] Mindezek alapján tehát a bíróság elfogadta, hogy 5,8 órával kellett gyermekenként számolni, a marasztalás összecszerűségének kiszámításánál. A számítás során felperesenként az ellátott gyermekek számával ezen átlagszámot megszorozva vette figyelembe a felperesek által teljesített havi munkaidőt, amelyből levonva a havi 174 óra rendes munkaidőt, megállapítható volt a felperesek által az adott hónapban teljesített rendkívüli munkavégzés időtartama (óra/hó).

[84] A felperesek számításától eltérően számolta azonban a bíróság az átlag óraberüket, mivel az Mt. 139.§ (3) bekezdésében foglaltak szerint a bérpótlék számítási alapjának meghatározásakor a havi alapbér összegét az Mt. 136.§ (3) bekezdéstől eltérően az általános napi munkaidő esetén 174 órával kell osztani. Erre tekintettel a bíróság tehát 174 órával osztva állapította meg a bérpótlék alapját a felperesek számításától eltérően. Az így kiszámított rendkívüli munkavégzés óraszámát kellett megszorozni a bérpótlék alapjával és az 1,5 szorzóval kiszámítva a rendkívüli munkaidőre járó munkabér és pótlék összege volt kiszámolható. Végezetül a bíróság ezen összegből a felperesek számításával egyezően levonásba helyezte az alperes által helyettesítési díjként kifizetett összeget.

[85] További eltérés volt az összecszerűség megállapításában, hogy Felperes3 III. rendű felperes által átlag napi 4 órában, Felperes5 V.rendű felperes által átlag napi 3 órában,

Felperes6 VI. rendű felperes által átlag napi 4 órában, Felperes8 VIII. rendű felperes által átlag napi 5 órában Felperes9 IX. rendű felperes által átlag napi 3,5 órában megjelölt munkanapi túlórával számoltak, azonban ezt a bíróság hozzáigazította az 5,8 óra/gyermek átlagszámhoz és azon felül nem találta megalapozottnak a felperesek állítását. A bíróság ugyanis mérlegeléssel elfogadhatónak ítélte a 30 gyermek/ gyám jogszabályi előírásból levezethető 5,8 óra/gyermek/ hó munkaidő igényt, azonban az ezen felül érvényesített felperesi rendkívüli munkaidőt a felpereseknek nem sikerült bizonyítaniuk. Nem elfogadható ugyanis, hogy a valamennyi felperesre irányadónak elfogadott 5,8 óra/gyermekkel kiszámítható rendkívüli munkaigényen felül a fent nevezett felperesek minden további bizonyíték nélkül, kizárólag saját állításukra alapozottan magasabb igényt érvényesítsenek. A bíróság nem tudta elfogadni a fent nevezett felperesek azon számítását, ami az 5,8 óra/gyermeknél még több munkavégzésre – napi 3-4-5 óra túlórára - vonatkozott, hiszen a 30 főre megállapított átlagtól eltérően nehezen elképzelhető, hogy a magasabb gyermekszámnál még több időráfordításra is sor került átlagosan gyermekenként. Természetesen ez sem kizárt, azonban ezt a felpereseknek hitelt érdemlően kellett volna bizonyítani, ebből a szempontból nem volt elégséges a hozzátartozók hozzávetőleges nyilatkozatai sem, mivel azokat a tanúk nyilvánvalóan a szubjektív emlékezetük alapján tették, ami ilyen időtávlatból, ilyen hosszú időszakra vonatkozóan megbízható adatokkal egész biztos nem szolgálhatott, további bizonyítékkal pedig nem volt alátámasztható. Rámutatott a bíróság, hogy a rendkívüli munkavégzés időtartama három évre visszamenőleges megállapíthatóságához a felperesek szubjektív emlékezete alapján tett személyes nyilatkozata nem nyújthat kellő alapot, különös tekintettel arra, hogy olyan önellentmondások húzódnak ezen nyilatkozatokban, mint például Felperes8 VIII. rendű felperes által 2019. áprilisában 33 gyermek ellátására napi 5 órában megjelölt túlóra, ami nem összeegyeztethető a többi fent nevezett felperes által 45-50 gyermekre megjelölt napi 3-3,5-4 óra túlórával. Ezen ellentmondásokat a felperesek nyilatkozataikkal nem oldották fel és a különbségek jogosságát semmivel nem igazolták.

[86] A hétvégeken töltött munkaidőre a felperesek különböző nyilatkozatokat tettek, azonban ennek a mértékét nem tudták igazolni. Az, hogy volt hétvégi munkavégzés azt ugyan az alperesi tanúk is elismerték, annak jellegét sem vitatták, hogy jellemzően telefonos kapcsolattartás volt, de ezen túl is adott esetben személyes megjelenéssel járó feladatok is felmerülhettek, továbbá felperesi hozzátartozók és tanúl tanúk is igazolták. A pihenőnapi rendkívüli munkavégzés mértékét azonban a felperesek egymástól teljesen eltérően jelölték meg és a nyilatkozatukon kívül konkrétumokkal még a bírói mérlegeléséhez szükséges mértékben sem igazolták. Mindezek alapján a bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a jogalkotó által maximált 30 gyerek/ gyám létszámi korlátozásból kiszámolható átlag 5,8 óra/gyermek óraszámában benne foglaltatik a kötetlen munkarendben dolgozó felperesek a hét bármely napján végzett tevékenysége, anélkül, hogy a pihenőnapra eső munkavégzés óraszámát külön számszerűsíteni, illetve igazolni lehetne. Mindezek alapján a bíróság nem tartotta megállapíthatónak Felperes6 VI. rendű és Felperes9 IX. rendű felperesek kereseti kérelme alapján, hogy az 5,8 óra/gyermek átlag munkaidő ráfordítson felül további 1-2 óra pihenőnapi munkaórát, mivel annak díjazása már megtörtént az 5,8 óra/gyermek átlagmunkaidő ráfordítás elszámoláskor.

[87] A bíróság a Pp.342.§ (1) bekezdésében foglalt kérelemhez kötöttség elve alapján III. rendű felperes, V. rendű felperes és IX. rendű felperes esetében a fenti számítási móddal kiszámított rendkívüli munkavégzésre járó munkabér és pótlék összegével szemben a keresetben meghatározott alacsonyabb összegben marasztalta az alperest.

[88] Azösszagszerűség vonatkozásában a bíróság a fenti elvi alapvetések szerint az alábbi táblázatokba rendezte I.-IX. rendű felperesnek járó rendkívüli munkavégzés díjazására vonatkozó számítását.

Felperes1 I. rendű felperes rendkívüli munkavégzésének elszámolása:

[89] Az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes vonatkozásában figyelembe vette az általa igazolt magasabb 3000-4000 km havi utazási időigényt. Ugyanakkor a felperesi számítástól eltérően a felperes által teljesített havi átlag km – 2018-ban: 4393 km/ hó, 2019-ben : 4448 km/hó, 2020-ban : 3148 km/hó – összegből levonásba helyezte a többi felperes által teljesített átlagosan számított 2000 km/hó-ra eső munkaórák számát, amit 80km/óra-val számolt ki.

Év, hó	Gyerek sz.	5,8	174	174	1,5							
		Munka óra/hó	Túlóra/hó	Bér/hó	Bér/óra	Túlórára járó b	Plusz pótlél	Levonás	Fizetendő	utazás óra	utazás +pótlék	
2018.ápr	52,00	301,60	127,60	180 500,00	1 037,36	132 366,67	198 550,00	0,00	198 550,00	30,00	46 681,03	245 231,03
2018.máj	52,00	301,60	127,60	180 500,00	1 037,36	132 366,67	198 550,00	0,00	198 550,00	30,00	46 681,03	245 231,03
2018.jún	51,00	295,80	121,80	180 500,00	1 037,36	126 350,00	189 525,00	0,00	189 525,00	30,00	46 681,03	236 206,03
2018.júl	51,00	295,80	121,80	180 500,00	1 037,36	126 350,00	189 525,00	0,00	189 525,00	30,00	46 681,03	236 206,03
2018.aug	50,00	290,00	116,00	180 500,00	1 037,36	120 333,33	180 500,00	0,00	180 500,00	30,00	46 681,03	227 181,03
2018.szep	50,00	290,00	116,00	180 500,00	1 037,36	120 333,33	180 500,00	45 000,00	135 500,00	30,00	46 681,03	182 181,03
2018.okt	50,00	290,00	116,00	180 500,00	1 037,36	120 333,33	180 500,00	45 000,00	135 500,00	30,00	46 681,03	182 181,03
2018.nov	46,00	266,80	92,80	180 500,00	1 037,36	96 266,67	144 400,00	45 000,00	99 400,00	30,00	46 681,03	146 081,03
2018.dec	47,00	272,60	98,60	180 500,00	1 037,36	102 283,33	153 425,00	45 000,00	108 425,00	30,00	46 681,03	155 106,03
2019.jan	52,00	301,60	127,60	195 000,00	1 120,69	143 000,00	214 500,00	75 000,00	139 500,00	30,60	51 439,66	190 939,66
2019.febr	51,00	295,80	121,80	195 000,00	1 120,69	136 500,00	204 750,00	75 000,00	129 750,00	30,60	51 439,66	181 189,66
2019.már	51,00	295,80	121,80	195 000,00	1 120,69	136 500,00	204 750,00	75 000,00	129 750,00	30,60	51 439,66	181 189,66
2019.ápr	48,00	278,40	104,40	195 000,00	1 120,69	117 000,00	175 500,00	45 000,00	130 500,00	30,60	51 439,66	181 939,66
2019.máj	48,00	278,40	104,40	195 000,00	1 120,69	117 000,00	175 500,00	45 000,00	130 500,00	30,60	51 439,66	181 939,66
2019.jún	51,00	295,80	121,80	195 000,00	1 120,69	136 500,00	204 750,00	75 000,00	129 750,00	30,60	51 439,66	181 189,66
2019.júl	50,00	290,00	116,00	195 000,00	1 120,69	130 000,00	195 000,00	45 000,00	150 000,00	30,60	51 439,66	201 439,66
2019.aug	51,00	295,80	121,80	195 000,00	1 120,69	136 500,00	204 750,00	75 000,00	129 750,00	30,60	51 439,66	181 189,66
2019.szep	53,00	307,40	133,40	195 000,00	1 120,69	149 500,00	224 250,00	75 000,00	149 250,00	30,60	51 439,66	200 689,66
2019.okt	49,00	284,20	110,20	195 000,00	1 120,69	123 500,00	185 250,00	45 000,00	140 250,00	30,60	51 439,66	191 689,66
2019.nov	48,00	278,40	104,40	195 000,00	1 120,69	117 000,00	175 500,00	45 000,00	130 500,00	30,60	51 439,66	181 939,66
2019.dec	48,00	278,40	104,40	195 000,00	1 120,69	117 000,00	175 500,00	45 000,00	130 500,00	30,60	51 439,66	181 939,66
2020.jan	43,00	249,40	75,40	210 600,00	1 210,34	91 260,00	136 890,00	65 000,00	71 890,00	14,35	26 052,67	97 942,67
2020.febr	42,00	243,60	69,60	210 600,00	1 210,34	84 240,00	126 360,00	60 000,00	66 360,00	14,35	26 052,67	92 412,67
2020.már	42,00	243,60	69,60	210 600,00	1 210,34	84 240,00	126 360,00	60 000,00	66 360,00	14,35	26 052,67	92 412,67
2020.ápr	44,00	255,20	81,20	210 600,00	1 210,34	98 280,00	147 420,00	42 000,00	105 420,00	14,35	26 052,67	131 472,67
2020.máj	47,00	272,60	98,60	210 600,00	1 210,34	119 340,00	179 010,00	85 000,00	94 010,00	14,35	26 052,67	120 062,67
2020.jún	49,00	284,20	110,20	210 600,00	1 210,34	133 380,00	200 070,00	95 000,00	105 070,00	14,35	26 052,67	131 122,67
2020.júl	47,00	272,60	98,60	210 600,00	1 210,34	119 340,00	179 010,00	85 000,00	94 010,00	14,35	26 052,67	120 062,67
2020.aug	40,00	232,00	58,00	210 600,00	1 210,34	70 200,00	105 300,00	50 000,00	55 300,00	14,35	26 052,67	81 352,67
									3 713 895,00			4 959 721,55

Képaláírás

... Felperes2 II. rendű felperes rendkívüli munkavégzésének elszámolása:

Képaláírás

...Felperes3 III. rendű felperes rendkívüli munkavégzésének elszámolása:

...

[90] III. rendű felperes vonatkozásában a bíróság a Pp.342.§ (1) bekezdésében foglalt kérelemhez kötöttség elve alapján döntött.

		5,8	174		174		1,5			
Év, hó	Gyerek sz.	Munka óra/hó	Túlóra/hó	Bér/hó	Bér/óra	Túlórára járó bér	Plusz pótlél	Levonás	Fizetendő	Kereset
2018.ápr	44,00	255,20	81,20	201 000,00	1 155,17	93 800,00	140 700,00	0,00	140 700,00	146 707,00
2018.máj	44,00	255,20	81,20	201 000,00	1 155,17	93 800,00	140 700,00	0,00	140 700,00	149 017,00
2018.jún	42,00	243,60	69,60	201 000,00	1 155,17	80 400,00	120 600,00	0,00	120 600,00	149 017,00
2018.júl	46,00	266,80	92,80	201 000,00	1 155,17	107 200,00	160 800,00	0,00	160 800,00	151 328,00
2018.aug	46,00	266,80	92,80	201 000,00	1 155,17	107 200,00	160 800,00	0,00	160 800,00	151 328,00
2018.szep	48,00	278,40	104,40	201 000,00	1 155,17	120 600,00	180 900,00	45 000,00	135 900,00	101 707,00
2018.okt	50,00	290,00	116,00	201 000,00	1 155,17	134 000,00	201 000,00	45 000,00	156 000,00	106 328,00
2018.nov	50,00	290,00	116,00	201 000,00	1 155,17	134 000,00	201 000,00	45 000,00	156 000,00	104 017,00
2018.dec	52,00	301,60	127,60	201 000,00	1 155,17	147 400,00	221 100,00	75 000,00	146 100,00	69 397,00
2019.jan	52,00	301,60	127,60	208 900,00	1 200,57	153 193,33	229 790,00	75 000,00	154 790,00	82 275,00
2019.feb	50,00	290,00	116,00	208 900,00	1 200,57	139 266,67	208 900,00	45 000,00	163 900,00	107 473,00
2019.már	50,00	290,00	116,00	208 900,00	1 200,57	139 266,67	208 900,00	45 000,00	163 900,00	107 473,00
2019.ápr	50,00	290,00	116,00	208 900,00	1 200,57	139 266,67	208 900,00	45 000,00	163 900,00	107 473,00
2019.máj	50,00	290,00	116,00	208 900,00	1 200,57	139 266,67	208 900,00	45 000,00	163 900,00	112 275,00
2019.jún	54,00	313,20	139,20	208 900,00	1 200,57	167 120,00	250 680,00	75 000,00	175 680,00	75 072,00
2019.júl	54,00	313,20	139,20	208 900,00	1 200,57	167 120,00	250 680,00	75 000,00	175 680,00	84 676,00
2019.aug	53,00	307,40	133,40	208 900,00	1 200,57	160 156,67	240 235,00	75 000,00	165 235,00	79 874,00
2019.szep	57,00	330,60	156,60	208 900,00	1 200,57	188 010,00	282 015,00	75 000,00	207 015,00	79 874,00
2019.okt	59,00	342,20	168,20	208 900,00	1 200,57	201 936,67	302 905,00	75 000,00	227 905,00	82 275,00
2019.nov	61,00	353,80	179,80	208 900,00	1 200,57	215 863,33	323 795,00	75 000,00	248 795,00	77 473,00
2019.dec	59,00	342,20	168,20	208 900,00	1 200,57	201 936,67	302 905,00	75 000,00	227 905,00	77 473,00
2020.jan	58,00	336,40	162,40	210 600,00	1 210,34	196 560,00	294 840,00	75 000,00	219 840,00	83 555,00
									3 776 045,00	2 286 087,00

Képaláírás

... Felperes4 IV.rendű felperes rendkívüli munkavégzésének elszámolása:

Képaláírás

...Felperes5 V. rendű felperes rendkívüli munkavégzésének elszámolása:

...

[91] V.rendű felperes vonatkozásában a bíróság a Pp.342.§ (1) bekezdésében foglalt kérelemhez kötöttség elve alapján döntött.

		5,8	174		174		1,5			
Év, hó	Gyerek sz.	Munka óra/hó	Túlóra/hó	Bér/hó	Bér/óra	Túlórára járó bér	Plusz pótél	Levonás	Fizetendő	Kereset
2018. ápr	42,00	243,60	69,60	180 500,00	1 037,36	72 200,00	108 300,00	0,00	108 300,00	98 808,00
2018.máj	42,00	243,60	69,60	180 500,00	1 037,36	72 200,00	108 300,00	0,00	108 300,00	100 364,00
2018.jún	41,00	237,80	63,80	180 500,00	1 037,36	66 183,33	99 275,00	0,00	99 275,00	100 364,00
2018.júl	43,00	249,40	75,40	180 500,00	1 037,36	78 216,67	117 325,00	0,00	117 325,00	101 920,00
2018.aug	42,00	243,60	69,60	180 500,00	1 037,36	72 200,00	108 300,00	0,00	108 300,00	101 920,00
2018.szept	41,00	237,80	63,80	180 500,00	1 037,36	66 183,33	99 275,00	45 000,00	54 275,00	53 808,00
2018.okt	42,00	243,60	69,60	180 500,00	1 037,36	72 200,00	108 300,00	45 000,00	63 300,00	56 920,00
2018.nov	42,00	243,60	69,60	180 500,00	1 037,36	72 200,00	108 300,00	45 000,00	63 300,00	55 364,00
2018.dec	42,00	243,60	69,60	180 500,00	1 037,36	72 200,00	108 300,00	45 000,00	63 300,00	52 252,00
2019.jan	43,00	249,40	75,40	195 000,00	1 120,69	84 500,00	126 750,00	45 000,00	81 750,00	65 108,00
2019.feb	43,00	249,40	75,40	195 000,00	1 120,69	84 500,00	126 750,00	45 000,00	81 750,00	61 746,00
2019.már	44,00	255,20	81,20	195 000,00	1 120,69	91 000,00	136 500,00	45 000,00	91 500,00	61 746,00
2019.ápr	44,00	255,20	81,20	195 000,00	1 120,69	91 000,00	136 500,00	45 000,00	91 500,00	61 746,00
2019.máj	46,00	266,80	92,80	195 000,00	1 120,69	104 000,00	156 000,00	45 000,00	111 000,00	65 108,00
2019.jún	47,00	272,60	98,60	195 000,00	1 120,69	110 500,00	165 750,00	45 000,00	120 750,00	60 065,00
2019.júl	46,00	266,80	92,80	195 000,00	1 120,69	104 000,00	156 000,00	45 000,00	111 000,00	66 789,00
2019.aug	46,00	266,80	92,80	195 000,00	1 120,69	104 000,00	156 000,00	45 000,00	111 000,00	63 427,00
									1 585 925,00	1 227 455,00

Képaláírás

...Felperes6 VI. rendű felperes rendkívüli munkavégzésének elszámolása:

...

[92] Pihenőnap 1 órát a bíróság a fent írt indokok alapján nem vette figyelembe a számításnál.

Képaláírás

...Felperes7 VII. rendű felperes rendkívüli munkavégzésének elszámolása:

Év, hó	Gyerek sz.	5,8	174	174	1,5			
		Munka óra/hó	Túlóra/hó	Bér/hó	Bér/óra	Túlórára járó bér	Plusz pótlék	Levonás
2018.ápr	45,00	261,00	87,00	180 500,00	1 037,36	90 250,00	135 375,00	0,00
2018.máj	46,00	266,80	92,80	180 500,00	1 037,36	96 266,67	144 400,00	0,00
2018.jún	44,00	255,20	81,20	180 500,00	1 037,36	84 233,33	126 350,00	0,00
2018.júl	42,00	243,60	69,60	180 500,00	1 037,36	72 200,00	108 300,00	0,00
2018.aug	45,00	261,00	87,00	180 500,00	1 037,36	90 250,00	135 375,00	0,00
2018.szep	46,00	266,80	92,80	180 500,00	1 037,36	96 266,67	144 400,00	45 000,00
2018.okt	46,00	266,80	92,80	180 500,00	1 037,36	96 266,67	144 400,00	45 000,00
2018.nov	46,00	266,80	92,80	180 500,00	1 037,36	96 266,67	144 400,00	45 000,00
2018.dec	46,00	266,80	92,80	180 500,00	1 037,36	96 266,67	144 400,00	45 000,00
2019.jan	46,00	266,80	92,80	195 000,00	1 120,69	104 000,00	156 000,00	45 000,00
2019.febr	46,00	266,80	92,80	195 000,00	1 120,69	104 000,00	156 000,00	45 000,00
2019.már	46,00	266,80	92,80	195 000,00	1 120,69	104 000,00	156 000,00	45 000,00
2019.ápr	42,00	243,60	69,60	195 000,00	1 120,69	78 000,00	117 000,00	45 000,00
2019.máj	44,00	255,20	81,20	195 000,00	1 120,69	91 000,00	136 500,00	45 000,00
2019.jún	49,00	284,20	110,20	195 000,00	1 120,69	123 500,00	185 250,00	45 000,00
2019.júl	49,00	284,20	110,20	195 000,00	1 120,69	123 500,00	185 250,00	45 000,00
2019.aug	49,00	284,20	110,20	195 000,00	1 120,69	123 500,00	185 250,00	45 000,00
						2 504 650,00		1 964 650,00

Képaláírás

...Felperes8 VIII. rendű felperes rendkívüli munkavégzésének elszámolása:

Képaláírás

...Felperes9 IX. rendű felperes rendkívüli munkavégzésének elszámolása:

...

[93] IX. rendű felperes vonatkozásában a bíróság a Pp.342.§ (1) bekezdésében foglalt kérelemhez kötöttség elve alapján döntött.

[94] Pihenőnap 1 órát a bíróság a fent írt indokok alapján nem vette figyelembe a számításnál.

		5,8	174		174		1,5			
Év, hó	Gyerek sz.	Munka óra/hó	Túlóra/hó	Bér/hó	Bér/óra	Túlórara járó bér	Plusz pótlél	Levonás	Fizetendő	Kereset
2018.ápr	58,00	336,40	162,40	180 500,00	1 037,36	168 466,67	252 700,00	0,00	252 700,00	148 212,00
2018.máj	59,00	342,20	168,20	180 500,00	1 037,36	174 483,33	261 725,00	0,00	261 725,00	148 953,00
2018.jún	58,00	336,40	162,40	180 500,00	1 037,36	168 466,67	252 700,00	0,00	252 700,00	145 767,00
2018.júl	57,00	330,60	156,60	180 500,00	1 037,36	162 450,00	243 675,00	0,00	243 675,00	146 703,00
2018.aug	57,00	330,60	156,60	180 500,00	1 037,36	162 450,00	243 675,00	0,00	243 675,00	146 703,00
2018.szept	56,00	324,80	150,80	180 500,00	1 037,36	156 433,33	234 650,00	75 000,00	159 650,00	73 212,00
2018.okt	55,00	319,00	145,00	180 500,00	1 037,36	150 416,67	225 625,00	75 000,00	150 625,00	71 703,00
2018.nov	55,00	319,00	145,00	180 500,00	1 037,36	150 416,67	225 625,00	75 000,00	150 625,00	70 767,00
2018.dec	55,00	319,00	145,00	180 500,00	1 037,36	150 416,67	225 625,00	75 000,00	150 625,00	79 409,00
2019.jan	55,00	319,00	145,00	195 000,00	1 120,69	162 500,00	243 750,00	75 000,00	168 750,00	83 488,00
2019.febr	57,00	330,60	156,60	195 000,00	1 120,69	175 500,00	263 250,00	75 000,00	188 250,00	78 002,00
2019.már	52,00	301,60	127,60	195 000,00	1 120,69	143 000,00	214 500,00	75 000,00	139 500,00	88 677,00
		0,00			0,00	0,00	0,00		2 362 500,00	1 281 596,00

Képaláírás

...

[95] A fenti marasztalási összegekre tekintettel I. rendű felperes 76 %-ban lett pernyertes, 24%-ban pervesztes, a II. rendű felperes 96%-ban lett pernyertes, 4%-ban pervesztes, III. rendű felperes 100%-ban pernyertes lett, IV. rendű felperes 96%-ban pernyertes, 4%-ban pervesztes lett, V. rendű felperes 100%-ban pernyertes lett, VI. rendű felperes 80%-ban pernyertes, 20%-ban pervesztes lett, VII. rendű felperes 94%-ban pernyertes, 6%-ban pervesztes lett, VIII. rendű felperes 89%-ban pernyertes, 11%-ban pervesztes lett, IX. rendű felperes 100%-ban pernyertes lett.

[96] A bíróság a perköltséget akként állapította meg, hogy amelyik felperesnél 100%-os pernyertesség volt ott a Pp.83.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint felperesek által a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra alapítottna a csatolt ügyvédi megbízási szerződés szerinti ügyvédi munkadíj teljes összegében marasztalta a pervesztes alperest. A részleges pernyertesség esetén a Pp. 83.§ (2) bekezdésében foglaltak szerint a pernyertesség-pervesztesség arányát figyelembevéve, a perköltség különbözetként felmerült összeg megfizetésére kötelezte a nagyobb részben pervesztes alperest.

Fellebbezés

[97] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperesek első-, és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését kérte. Másodlagosan kérte a túlmunka díjazásának mérséklését.

[98] Előadta, hogy az elsőfokú ítélet jogszabálysértő, megalapozatlan, mert a keresetben foglalt állítások bizonyítása nem történt meg. Azt az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperesek kötetlen munkarendben végezték a munkájukat. A munkáltató rendkívüli munkaidőt nem rendelt el, és a munkavállalóktól sem érkezett igény

arra vonatkozóan, hogy azt a munkáltató írásban elrendelje. Hivatkozott az Mt. 96. §-ára, 107., 108., 109., Mt. 143.§-ára, továbbá Legfelsőbb Bíróság EBH2009.2070 számú határozatára, miszerint kötetlen munkarend esetén, amikor a munkavállaló a munkaideje beosztását, illetve felhasználását saját maga határozza meg – eltérő megállapodás hiányában – rendkívüli munkavégzés esetén sem jogosult ellenértékre.

[99] Előadta, hogy a felperesek keresetéből nem derült ki, hogy mennyi rendkívüli munka esett munkanapra, illetve vagy pihenő, vagy szabadnapra, továbbá az, hogy a felperesek a rendkívüli munkavégzést hogyan osztották meg. Az a tény, hogy a felperesek mindig bekapcsolva tartották a telefonjaikat, nem jelent rendkívüli munkavégzést. Ezzel kapcsolatban tanú7 tanú a következő nyilatkozatot tette: „Kérdésre előadom azt is, hogy az én időmben olyan utasítás sem volt, hogy a telefonnak mindig bekapcsolva kell lennie, a munkáltatói oldalról ilyen elvárás nem volt a gyermekvédelmi gyámokkal szemben.

[100] Álláspontja szerint az alperes minden, a felperesek által kért okirat fajtából csatolt a törvényszék részére, de nem voltak teljeskörűek. Amennyiben teljeskörűek lettek volna, akkor sem állapítható meg belőlük olyan tény vagy adat, amelyek a felperesek állítását alátámasztották volna. Az alperes beszerezte a gépkocsi-elszámolásokat, de azok sem támasztották alá a felperesek állításait.

[101] Előadta, hogy tanú4 volt a leghitelesebb személy, aki érdemben tudott nyilatkozni, figyelemmel arra, hogy a felperesek akkori főnöke volt, de az elsőfokú bíróság önhatalmúlag figyelmen kívül hagyta az előadását. Ezzel szemben teljes egészében elfogadta tanút elfogult tanú nyilatkozatát és a saját maga által összeállított táblázatát, ami a kereset alapját képezte. A törvényszék nem vizsgálta, hogy az adatokat milyen forrásból szerezte, hanem készségesen elfogadta azokat. A tanú korábban szakszervezeti vezető volt, így érdekében állt a felperesek pernyertessége. Ugyanígy elfogadta a felperesek közvetlen hozzátartozóinak nyilatkozatait, amelyek elfogultak és előre egyeztettek voltak.

[102] A törvényszék tanú7 elfogulatlan tanú vallomásából a legrelevánsabb tényeket nem vette figyelembe, azokat meg sem említette, mely körben idézte a 2024. február 21-i tárgyalási jegyzőkönyvben foglaltakat. Hivatkozott továbbá arra, hogy tanú4 tanú úgy nyilatkozott, hogy egy nevelőszülőnél elhelyezett gyermeknél nyilván a nevelőszülő is át tudott vállalni bizonyos feladatokat.

[103] Érvelése szerint a Gyvt. 84.§ (6) bekezdésében foglalt 30 fős gyermeklétszám meghatározásának munkajogi relevanciája nincs. Ehhez képest a törvényszék 30 fős létszámot felszorozta gyermekenként 5,8 órával és már kész is volt az ítélet. Álláspontja szerint a felpereseknek pontosan meg kellett volna határozniuk a túlmunka idejét és annak elvégzését bizonyítaniuk kellett volna, ehhez képest a jelen esetben „saccolás” történt. Hivatkozott arra, hogy ugyanezen törvényszék egy másik tanácsa, más felperesek, de a jelen alperes és az egyéb érdekelt3 alperes között folyamatban lévő ugyanezen tárgyú perben, a 30 fős gyermeklétszám helyett 35 főt határozott meg a bíróság rendkívüli munkavégzés alapjául.

[104] Kifejtette, hogy a felperesek az utazási idejüket sem tudták bizonyítani, mivel a becsatolt útnyilvántartások nem támasztották alá a felperesek által előadott kilométer

mennyiségét. A törvényszék hivatkozott az egyéb érdekelt³-tól beszerzett 4 felperes, Felperes³ Felperes⁴, Felperes⁵ és Felperes⁸ vonatkozásában a becsatolt kiküldetési rendelvevényekre és az utazási költségtérítés folyósításának bizonylataira. Ezekkel kapcsolatban az volt a törvényszék álláspontja, hogy azok túl kevés utazást támasztanak alá (havi 1000 km), ezért nem fogadta el. Ezzel szemben a II. rendű, és IX. rendű felperesek vonatkozásában az általuk „saccolt”, de nem bizonyított 2000 – 2500 km utazási mennyiséget fogadta el a törvényszék. Az ítélet iratellenesen, figyelemmel arra, hogy a felperesek nem tudták igazolni pontosan, hogy az adott időszakban mely gyerekek voltak a gondozásukra bízva és azoknak hol volt a gondozási helyük. Megjegyezte, hogy a havi 1000 km körüli utazás reális a felperesek vonatkozásában. Az I. rendű felperes valóban többet utazott a többi felperesnél, azonban ezt a többletet nem lehet alapul venni valamennyi felperes vonatkozásában.

[105] Előadta, hogy valótlán a felperesek azon állítása, hogy az adminisztrációs feladatokat is csak rendkívüli munkavégzéssel tudták végrehajtani. Hetente egy nap (csütörtök) állt a felperesek rendelkezésére, hogy az adminisztratív feladataikat elvégezzék, ekkor nem kellett terepre menniük. A felperesek ezzel ellentétes nyilatkozatai nem kerültek bizonyításra, ennek ellenére a törvényszék elfogadta az állításaikat.

[106] A fentiekből látszik, hogy az elsőfokú ítélet megalapozatlan, jogszabályellenes, hiszen a felperesek az állításaikat nem tudták bizonyítani. E körben hivatkozott a Pp. 265.§ (1) bekezdésére.

[107] Az alperes a fellebbezés kiegészítésében kérte figyelembe venni a Budapest Környéki Törvényszék 22.M.70.159/2021/108. számú ítéletét, amelyben az elsőfokú bíróság 35 fő ellátását fogadta el a rendkívüli munkavégzés alapjául.

Fellebbezési ellenkérelem

[108] A felperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték, annak helyes tényállása és jogi indokolása miatt. Előadták, hogy helyes azon ítéleti következtetés, miszerint a felpereseket a per tárgyát képező időszakban kötetlen munkarendben alkalmazta az alperes. Ugyanakkor a feladatok sokasága a kötetlen munkarenddel visszaélést jelentő, folyamatosan a teljes munkaidőn túlszorduló jelentős többlettel járó munkavégzési kötelezettséget eredményezett, ami a rendkívüli munkavégzés díjazása iránti keresetüket megalapozottá tette. E körben hivatkoztak a Kúria Mfv.III.10.607/2017/4. számú ítéletére. Az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a döntésre a felperesek nyilatkozataiból, a tanúk vallomásaiból, a rendelkezésre álló iratokból, miszerint az alperes olyan feltételeket teremtett, hogy a munkavállaló a rá háruló feladatot csak túlmunkavégzéssel tudta teljesíteni, így a munkáltatónak az elrendelés hiányában is túlmunkadíjat kell fizetnie.

[109] Az elsőfokú ítélet helyes mérlegeléssel, a gyermeklétszám alapján átlagolt havi munkaidővel számolt, amely tekintetében indifferens a fellebbezés állítása. Az alperes jogellenesen ún. biankó blankettákat, a gyámolt gyermekek felperesek részére történő kirendelésére állított ki. Elvárás volt a felperesekkel szemben, hogy a telefonjukat 24 órán

keresztül bekapcsolva tartás, illetve hétvégén is kellett dolgozniuk. Kifejtették, hogy tanú7 tanúvallomása nem releváns, figyelemmel arra, hogy a keresettel érintett időszakban egyetlen napot sem állt közalkalmazotti jogviszonyban az alperessel.

[110] A felperesek felé elvárás volt, hogy a munkaidőtől függetlenül kezeljék az akut helyzeteket is, melynek nélkülözhetetlen előfeltétele volt, hogy 24 órában bekapcsolva legyen a mobiljuk. Ugyanúgy elvárás volt, hogy az intézkedést igénylő krízishelyzetről gyorsan jelentést írjanak, ami bizonyítottan a napi pihenőidő alatt volt elkészíthető, így az szintén rendkívüli munkavégzés. Ehhez kapcsolódóan tanú1 tanú elmondta, hogy nyilvántartási csoportvezetőként minden hétfőn szembesült azzal, hogy a gyermekvédelmi gyámok mit intéztek hétvégén. A felperesek pedig beszámoltak róla, figyelemmel arra, hogy hétfőn kapták meg a rendőrségtől azokat a hivatalos jegyzőkönyveket, amelyek alátámasztották a gyámok hétvégi munkavégzését. tanú7 pedig a perrel érintett időszakban, 2018. áprilistól - 2019. december 31-ig nem állt jogviszonyban az alperessel.

[111] Az elsőfokú bíróság alappal értékelte az alperes terhére az iratok hiányosságát, ugyanis az alperest érintő szervezeti átalakulás sem adhatott jogalapot arra, hogy a megőrzési kötelezettség körébe tartozó iratokat a bíróságnak ne nyújtsák be. Az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte a perbeli további okirati bizonyítás ellehetetlenülését az alperes terhére, amint arra elvi élel a Kúria Mfv.II.10.668/2014/5. számon hozott döntésében is rámutatott. Az ítélet eszenciája, miszerint nem eshet a munkavállaló hátrányára az, ha a perben valamennyi lényeges körülményt azért nem lehet kétséget kizáróan bizonyítani, mert a munkáltató nem tett eleget a jogszabályban foglalt kötelezettségének. Az idézett kúriai ítélet is hangsúlyozza, hogy a bizonyítási kötelezettség és a bizonyítási teher nem azonos fogalmak. Az előbbi arra ad választ, hogy kinek mit kell bizonyítania, az utóbbi arra, hogy a bizonyítatlanság következményei melyik fél terhére esnek. Azaz, ha valamilyen a per eldöntése szempontjából jelentős tény nem sikerül bizonyítani, az melyik félnek a hátrányára értékelendő. Ahogy azt a felperesek előadták, a rendkívüli munkaidőt bizonyító nyilvántartásokat az alperes elkérte a felperesektől és ezek utóbb „eltűntek”. Az alperes nem tudta ezeket csatolni, mint ahogyan a felperesek által gyámolt gyermekek számára vonatkozó dokumentációt sem.

[112] Előadták, hogy érthetetlen, hogy az alperes miként értékelte tanú1ot elfogult tanúnak, mivel azt semmilyen bizonyíték nem támasztotta alá. Úgyis az azt sem, hogy a felperesi hozzátartozók tanúvallomásai előre egyeztettek és elfogultak voltak. Ugyanakkor a fellebbezésben megjelölt „főnökök” tanúvallomása is megalapozta a felperesi kereseti követeléseket. Továbbra is hangsúlyozták, hogy tanú7 nem látott rá a felperesek munkájára, ahogy azt a vallomásában is előadta, miszerint nem tudott átlagot mondani, nem tudta megmondani, hogy egy-egy gyerekkel mennyi időt kellett volna eltölteni.

[113] tanú5 pedig a perben nem tudott értékelhető tanúvallomást tenni, mivel nem dolgozott együtt a felperesekkel.

[114] A felperesek a lefolytatott bizonyítási eljárás során egyértelműen bizonyították, hogy ellátták a részükre kirendelt gyermekekkel kapcsolatos valamennyi munkaköri feladatukat. Ezt alátámasztotta tanú4 tanú is, aki előadta, hogy „... jelentős túlórával, de maradéktalanul ... nem volt olyan előírt kötelező feladat, amit ne láttak volna el”. Az

elsőfokú ítélet tehát helytállóan állapította meg, miszerint a tanúbizonyítás eredményeként megállapítható volt, hogy a felperesek maradéktalanul ellátták a rájuk bízott gyermekeket, függetlenül a gyermekek létszámától.

[115] Érvelésük szerint nem fogadható el az alperes azon állítása, miszerint a 30 fős gyermeklétszámnak nincs munkajogi relevanciája. A törvényszék megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy az egy gyermek ellátására havonta fordítható 5,8 óra átlagot a jogalkotó az egyedi esetek mérlegelésénél jóval túlmutató gyakorlati megfigyelésekre alapozott átlagszámokból számította ki. Ezt támasztja alá a 2020. január 1-jén beiktatott Gyvt. 84. § (6a) bekezdéséhez fűzött jogalkotói indokolás. A fellebbezéssel szemben van munkajogi relevanciája a Gyvt-ben 30 főben maximált gyermeklétszámnak. Helyesen jutott arra a mérlegelésre a törvényszék, hogy 5,8 óra/gyermek/hó átlagos munkaidővel kell számolni.

[116] Az alperes ezen felül hetente ügyeleti napra is kötelezte a felpereseket, amely időtartam alatt az egyéb gyámi munkaköri feladataikat szükségszerűen nem tudták ellátni, így az elsőfokú ítélet számítása szerint, a 174 órából eleve le kell vonni 4 x 8 órát, amiből még szintén le kell vonni a kötelező havi 1 nap értekezlet és továbbképzések időtartamát. A felperesek pontosan megjelölték a munka-, és pihenőnapokat is a naptár szerint a rendkívüli munkavégzés iránti kereseti kérelmükben, illetve levonták az alperes által részükre jutott helyettesítési díjat.

[117] Az utazási költségelszámolással kapcsolatban előadták, hogy az utazással kapcsolatos dokumentumokat minden hónapra alperesi utasításra a költségelszámolással együtt le kellett adniuk. Az alperes azonban arról már nem tudott beszámolni, hogy hová tűntek el a felperesek által készített, részére havonta átadott útnyilvántartások, illetve költségtérítések.

[118] A fentiekén túl előadták, hogy a tanúvallomások is alátámasztották, miszerint a gyermeket követniük kellett a felpereseknek. Így amennyiben a gyermek Megyéből elhelyezésre került akármilyen távolságra, úgy az 50 km-en belüli elhelyezésre vonatkozó előírás nem volt tartható. Erre vonatkozóan tanú is úgy nyilatkozott, hogy „az már nem volt tartható, ami a törvényben meghatározott volt, hogy a 50 km-en belül kell elhelyezni a gyermekeket”.

[119] Az alperes a saját felróható magatartása miatt nem tudta csatolni a per irataihoz a felperesek által a költségtérítésük kifizetéséhez átadott útnyilvántartásokat. Bár előkerültek iratok, azonban kizárólag csak azok kerültek csatolásra, amelyek a felperesek átlagosan havi 2000 – 2500 km-ben meghatározott utazására vonatkozó állítást cáfolják. Az alperes saját érdekében szelektíven csatolt iratokban megjelenő 1000 km alatti távolságokra vonatkozó iratokat csatolta be.

[120] Az adminisztrációs feladatokkal kapcsolatban előadták, hogy a heti ügyeleti nap nem minden felperes esetében volt csütörtökön, pl. az I. rendű felperes esetében kedden volt. Ez a 8 órás munkaidőbeosztás szerinti munkanap, még 30 gyámolt gyermek adminisztratív feladatainak ellátására sem volt elég, nemhogy ezt jóval meghaladó számú gyermekekre. Az adminisztrációs feladatokat folyamatosan végezni kellett. A felperesek az

ügyeleti napon csak az adminisztráció iktatását, az otthon elkészített levelek postázását tudták elvégezni, így az adminisztrációs tevékenységük is napi több órában történt.

[121] A fentiek alapján a felperesek a perben keletkezett iratokkal, tanúvallomásokkal bizonyították a rendkívüli munkavégzést.

[122] Kérték az alperes fellebbezés kiegészítése kapcsán becsatolt 22.M.70.159/2021/108.számú ítélet figyelmen kívül hagyását, figyelemmel az irányadó rendelkezésekre, miszerint a Pp. 263. § (2) bekezdése szerint bíróságot a határozatának meghozatalában más hatóság döntése vagy megállapított tényállás nem köti.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indokai

[123] Az alperes fellebbezése megalapozatlan.

[124] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatta, a tényállást teljeskörűen feltárta, a döntését a peradatok okszerű mérlegelésével hozta meg, mellyel a másodfokú bíróság is egyetértett, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Pp. 386.§ (4) bekezdése alapján, helyes indokainál fogva hagyta helyben.

[125] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2) – (4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a) – d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak.

[126] A másodfokú bíróság a fellebbezés kapcsán az alábbiakra mutat rá.

[127] Az alperes a fellebbezésében és a felperesek a felperesi ellenkérelmükben nem vitatták, hogy a munkavállaló jogosult volt a felpereseket kötetlen munkarendben foglalkoztatni, ezért a másodfokú bíróság a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintettel, a kötetlen munkavégzés fennállásának körülményeit nem vizsgálta.

[128] Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a kötetlen munkarend esetén a munkavállaló nem jogosult ellenértékre. E körben hivatkozott az Mt. 143. § (1) bekezdésére, valamint az EH2009.2070. számú határozatra. Továbbá a felperesek keresetéből nem is derül ki, hogy mennyi rendkívüli munka esett munkanapra, illetve pihenő vagy szabadnapra, továbbá az, hogy a felperesek a rendkívüli munkavégzést, hogy osztották meg. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes tévesen hivatkozott arra, hogy a felperesek pontosan nem jelölték meg, hogy mennyi rendkívüli munkavégzés esett munkanapra, pihenő-, vagy szabadnapra. A felperesek a 2023. október 3-án érkezett keresetmódosításukban pontosan megjelölték az általuk készített táblázatban, hogy mely

hónapra, mennyi rendkívüli munkavégzést, mennyi pótlékra vonatkozó kereseti kérelmet terjesztenek elő. Az elsőfokú bíróság pedig ezt tételesen rögzítette a kereseteket az ítéletében.

[129] Az alperes kifejtette, hogy a felperesek pihenőnapon, illetve szabadnapon, nagyon ritka kivételtől eltekintve nem végeztek munkát. A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében rögzítette, hogy a felperesek a pihenőnapon rendkívüli munkavégzés mértékét egymástól teljesen eltérően jelölték meg és a nyilatkozataikon kívül konkrétumokkal, még a bírói mérlegeléshez szükséges mértékben sem igazolták, ezért az 5,8 óra / gyermek átlagmunkaidő ráfordítással számolt. Ennek következtében nem volt szükséges számszerűsíteni a pihenőnapra eső munkavégzés óraszámát.

[130] Megalapozatlan az alperes előadása azon vonatkozásban is, hogy az a körülmény, hogy a felperesek mindig bekapcsolva tartották a telefonjaikat, nem jelentett rendkívüli munkavégzést, mely körben hivatkozott tanú7 tanúvallomására. A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy tanú7 az I. rendű felperes (2018. április – 2020. augusztus) peresített időszakából 9 hónapot, a III. rendű felperes (2018. április – 2020. január) peresített időszakából 2 hónapot, míg a többi felperes kereseti követeléssel érintett időszakából egyetlen napot sem állt közalkalmazotti jogviszonyban az alperessel. Ennek következtében a tanú vallomása érdemi jelentőséggel nem bír. A felperesek munkaköri leírása rögzítette, hogy a gyermekvédelmi gyámnak telefonos elérhetőséget kell biztosítani a gyermek részére, melyhez időkorlátot az alperes nem fűzött. A felperesek külön munkáltatói utasítás nélkül is kötelesek voltak a telefonos elérhetőséget időkorlát nélkül biztosítani. tanú4 tanúvallomásában is elmondta, hogy amikor őt hívták hétfőre a felperesek, azok soha nem voltak felesleges hívások, hanem valójában olyan hívások voltak, amelyek akut helyzet megoldását tették szükségessé. Továbbá tanú4 tanúvallomásában azt is elmondta, hogy a felperesek munkaköréből adódott, hogy bekapcsolva tartották a telefont, mivel számolniuk kellett törvényes képviselőként a gondozási helyről, vagy iskolából, vagy bárholnan őket hívni fogják. A felperesek felé elvárás volt, hogy munkaidőtől függetlenül kezeljék az akut helyzeteket. Ennek pedig nélkülözhetetlen előfeltétele volt a napi 24 órában bekapcsolt mobil.

[131] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perben meghallgatott tanúk vallomását a felpereseknek kedvezően ítélte meg. A másodfokú bíróság álláspontja szerint, az elsőfokú bíróság a tanúkat az igazmondási kötelezettségre kioktatta és a tanúk vallomását megfelelően mérlegelte és rögzítette. Az alperes álláspontja téves, miszerint az elsőfokú bíróság önhatalmúlag figyelmen kívül hagyta tanú4 vallomásából, miszerint a kérdéses időszakban a felperesek főnöke volt. A másodfokú bíróság megítélése szerint, az elsőfokú bíróság tanú4 vallomását megfelelően értékelte. Nem kellett külön rögzíteni az ítéletben, hogy a felperesek főnöke volt, mivel az a tanú vallomásából is kiderül és e körben az elsőfokú bíróság teljeskörűen meghallgatta a tanút.

[132] Az alperes csak hivatkozott arra, hogy tanú1 elfoglalt tanú volt, ugyanakkor azt semmilyen tényállással, illetve bizonyítékkal nem támasztotta alá. Az a körülmény, hogy a tanú korábban szakszervezeti vezető volt, így érdekében állt a felperesek pernyertessége, nem bizonyítja, hogy elfoglalt tanú volt. tanú1 - a felperesek, a tanúk, illetve az alperes által sem cáfoltan - elmondta, hogy nyilvántartási csoportvezetőként minden hétfőn szembesült azzal, hogy a gyermekvédelmi gyámok mit intéztek hétfőn. Nemcsak abból, hogy a felperesek beszámoltak róla, hanem azért is, mert hétfőn kapták meg a rendőrségtől azokat a hivatalos jegyzőkönyveket, amelyek alátámasztották a gyámok hétfői munkavégzését. Tévesen

hivatkozott az alperes arra, hogy az elsőfokú bíróság a felperesek nyilatkozatait bizonyítékként kezelte. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása során tanúkat hallgatott meg, okiratot szerzett be, tehát nem a felperesek nyilatkozatait értékelte bizonyítékként, hanem teljeskörűen lefolytatta a bizonyítási eljárást.

[133] Az alperes álláspontja szerint tanú7 elfogulatlan tanúvallomásából a törvényszék nem vette figyelembe a 2024. február 21-i tárgyalási jegyzőkönyvbe foglaltakat. E körben a másodfokú bíróság ismételten rámutat arra, hogy tanú7 a perbeli időszakban nem is volt nagyrészen munkavállalója az alperesnek. Ugyanakkor az alperes tanú7 tanúvallomásából csak kiragadott egy részletet, amely ellentmondásban állt a felperesek és a további tanúk előadásával. Magának, tanú7nek egyébként nem volt rálátása a felperesek munkájára közvetlenül és ő maga is úgy nyilatkozott a tanúvallomásában, hogy „... nem tudom átlagban megmondani, hogy egy-egy gyerekkel átlagban mennyi időt kell tölteni ... hangsúlyozom, hogy nem tudok emiatt átlagokat mondani, mindig az adott gyámnak a portfóliójának az ismeretében lehetne meghatározni”. tanú7 tanúvallomásában előadta, hogy nincs adata arra vonatkozóan, hogy a felperesek közül ki, mennyire tartotta be a kötelezettségeit, csak áttételesen volt benyomása arról, hogy a gyermekvédelmi gyámok nem minden esetben tették meg pl. a látogatást. A fentiek alapján megállapítható, hogy a tanúnak nem volt közvetlen ismerete a felperesek munkavégzésének körülményeiről és az általuk ellátott munkaidejéről.

[134] Az elsőfokú bíróság tanú4 tanúvallomását több helyen idézte, értékelte, és azoknak a tanúknak a vallomásaira alapozta az ítéletet, akiknek közvetlen rálátásuk volt a felperesek munkavégzésére.

[135] Az alperes nézete szerint nem fogadható el, hogy a 30 fős gyermeklétszámot az elsőfokú bíróság felszorozta gyermekenként 5,8 órával, mert ezen körülménynek a munkavégzés díjazására nincs kihatással. A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy van relevanciája annak, amennyiben a felperesek 30 főnél több gyermeket láttak el. Ezen körülményt az alperes sem vitatta, továbbá a felperesek tanúkkal és okiratokkal bizonyították.

[136] A munkáltató ugyan valóban nem rendelte el a rendkívüli munkavégzést, azonban tudtával és munkáltatói érdekből adódóan, ezen feladatok a munkaidő lejártára hivatkozással nem voltak visszautasíthatók a felperesek részéről. Az elsőfokú bíróság kimerítő jelleggel és helyesen idézte a felperesek sokrétű és összetett feladatait. Az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy amint nőtt a gyermeklétszám, egy idő után már nem lehetett olyan intenzitással ellátni a gyermekeket, mint kevesebb gyermek esetén, és ezen előadását nem is bizonyította. Valamennyi tanú előadta, hogy nem volt olyan feladat, amelyet a felperesek ne láttak volna el. A másodfokú bíróság teljeskörűen egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint ilyen feladatmennyiség mellett a napi 8 órás és a heti 40 órás munkavégzés betartásáról szó sem lehetett. A másodfokú bíróság is elfogadta a felperesek által előadottakat, miszerint a jogalkotó nem véletlenül szabta meg úgy a Gyvt. 84. § (6) bekezdésében, hogy maximum 30 gyermeket lehet egyidejűleg egy gyermekvédelmi gyámnak ellátnia, továbbá a Gyvt. 2020. január 1-jétől előírta, hogy ha ennél a kötelező számnál már többet lát el a gyermekvédelmi gyám, akkor mindig, amíg ez a helyzet fennáll, további gyermeket nem lehet hozzárendelni. Tehát 2020. január 1-jétől a jogalkotó korábbi szándékot megerősítve kógens jogszabályi tilalommal kívánta megakadályozni, hogy a gyermekvédelmi gyámok túlterheltsége a gyermekek jogainak sérelmére vezessen.

[137] A Gyvt. 84. § (6a) bekezdéshez fűzött indokolása a következőket tartalmazza: „A gyermekvédelmi gyámság hatékony ellátása, a gyermekvédelmi gyámok fluktuációjának csökkentése érdekében szükséges a Gyvt. gyermekvédelmi gyámi, helyettesi gyermekvédelmi gyámi feladatkört szabályozó rendelkezésének módosítása oly módon, hogy a gyermekvédelmi gyám által egyidőben képviselhető 30 kiskorú közül a speciális és kettős szükségletű gyermekek két főnek számítsanak. Gyakorlati tapasztalatok támasztják alá, hogy a kiskamasz, kamasz korosztály sokkal több figyelmet igényel a gyermekvédelmi gyám részéről is, különösen a speciális és kettős szükségletű gyermekek. A módosításhoz hasonló megoldást tartalmaz a Nemzeti köznevelésről szóló törvény, amely a sajátos nevelési igényű gyermekek két vagy három gyermekként történő figyelembevételét teszi lehetővé.”

[138] A felperesek előadását támasztja alá a 2024. július 1-jétől hatályos 84. § (1) bekezdés a) pontjához fűzött indokolás. „A gyermekvédelmi szakellátásban élő gyermekek ellátásának rendszeres figyelemmel kísérése, törvényes képviselőjük biztosítása, ügyeik intézése, gondozási helyükön való meglátogatása és velük a rendszeres kapcsolattartás fenntartása érdekében a Gyvt. meghatározott létszámhoz – 30 fő – köti az egy gyermekvédelmi gyám által ellátható gyermekek számát, mert ilyen leterheltség mellett érvényesülhet maradéktalanul a gyermekek érdekeinek megfelelő feladatellátás.”

[139] Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az egy gyermek ellátására havonta fordítható 5,8 óra átlagot a jogalkotó, egy ezeknél az egyedi esetek mérlegelésénél jóval túlmutató gyakorlati megfigyelésekre alapozott átlagszámokból számította ki. Ennek következtében nem fogadható el az alperes azon fellebbezési előadása, miszerint a felperesek részéről csak „saccolás” történt. A felperesek az irányadó jogszabályi rendelkezésekből indultak ki és határozták meg 5,8 órában az egy gyermekre jutó óraszámot. A másodfokú bíróság teljeskörűen egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint 5,8 órával kellett gyermekenként számolni a marasztalás összecszerúségének kiszámításánál. E körben alaptalan az alperes azon fellebbezési előadása, miszerint a törvényszék egy másik tanácsa 35 főt fogadott el a rendkívüli munkavégzés alapjául. A másodfokú bíróság hivatkozik a Pp. 263. § (2) bekezdésére, miszerint a bíróságot határozatának meghozatalában más hatóság döntése, vagy azokban megállapított tényállás nem köti.

[140] Az alperes a fellebbezésében előadta, hogy a felperesek az utazási idejüket sem tudták bizonyítani. A másodfokú bíróság e körben hangsúlyozottan hivatkozik a Pp. 522. §-ra, melynek (1) bekezdése kimondja, hogy a munkaügyi perben a munkáltatónak kell bizonyítani a kollektív szerződés, az igény elbírálásához szükséges belső szabályzatok, utasítások és a jogvita eldöntéséhez szükséges, a munkáltató működési körében keletkezett okirat tartalmát.

[141] A Pp.-hez fűzött indokolás szerint a jelen §-ban foglalt szabály alkalmazása azt jelenti, hogy a Pp. által nevesített dokumentumok elvesztésére, rendelkezésre nem állására a munkáltató nem hivatkozhat eredményesen, így fokozottabb figyelmet kell fordítani azok megőrzésére. A munkaügyi perekben egyébként alkalmazni kell a Pp. általános szabályait is, amelyek közül nem egy a munkavállalóra, mint „gyengébb” félre kedvező, mint pl. a bizonyítási szükséghelyeztre.

[142] A másodfokú bíróság hivatkozik a BH2015.232. számú eseti döntésre, mely szerint amennyiben a munkavállaló a bizonyítási kötelezettsége alapján indítványozta a nyilatkozatai alátámasztására megfelelően alkalmas, de kizárólag a munkáltató birtokában lévő bizonyítékok beszerzését, a munkáltató nyilvántartási kötelezettségébe tartozó adatszolgáltatás teljeskörű hiánya nem eshet a munkavállaló terhére.

[143] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy nem a felpereseknek kellett volna igazolni pontosan, hogy az adott időszakban mely gyerekek voltak a gondozásukra bízva és azoknak hol volt a gondozási helyük, hanem az alperesnek kellett volna megfelelő nyilvántartások igazolásával bizonyítani. A felperesek úgy nyilatkoztak – melyet az alperes nem vitatott – hogy minden hónapban leadták az útnyilvántartásukat és a költségjegyzéküket. Az elsőfokú bíróság pedig rögzítette, hogy a kiküldetési rendelvevények és az utazási költségtérítések folyósításának bizonylatai rendkívül hiányosan kerültek becsatolásra, mely nem értékelhető a felperesek terhére. Az is kitűnt, hogy kizárólag olyan iratok kerültek becsatolásra, amelyek a felperesi átlagosan havi 2000 – 2500 km-ben meghatározott utazásra vonatkozó állítást cáfolják. Kiemelendő körülmény, hogy az alperes a perben arra hivatkozott, hogy rajta kívül álló okokból – átszervezés miatti iratátadás és közelebről meg nem határozott rendszertámadás miatt – ezek az iratok egyáltalán nem álltak rendelkezésre, majd a bíróság megkeresésére az egyéb érdekelt³ által küldött válaszból kiderült, hogy részlegesen mégis előkerültek az iratok, mégpedig az egyéb érdekelt³ és a fenntartó közbenjárására, az alperestől. tanú⁴ tanú maga is úgy saccolta, hogy a felperesek kb. 3000 – 4000 km-t utaztak havonta. A fentiek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan határozta meg az utazási idő számát, mellyel a másodfokú bíróság teljeskörűen egyetértett.

[144] Az adminisztrációs feladatokkal kapcsolatban az alperes hivatkozott arra, hogy valótlan a felperesek azon állítása, hogy ezt csak rendkívüli munkavégzéssel tudták ellátni. Álláspontja szerint a felperesek ezzel ellentétes nyilatkozatai nem kerültek bizonyításra.

[145] A másodfokú bíróság teljeskörűen egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával az adminisztrációs tevékenység kapcsán. A másodfokú bíróság kiemeli, miszerint helytállóan fogadta el az elsőfokú bíróság, hogy a felpereseknek az adminisztrációs tevékenységet nemcsak heti egy napban kellett végezniük. E körben az alperesi fellebbezés megalapozatlan, mivel bizonyított az a felperesi állítás, hogy az ügyeleti napon nem volt idő arra, hogy az összes adminisztrációt elvégezzék, csak iktatták, postázták az otthon elkészített leveleiket és felvették az újabb intéznivalókat. A perben bizonyított az a körülmény is, miszerint a felpereseknek munkaköri kötelezettségük volt a krízishelyzetekről is soron kívül jelentéseket írni, ezen túlmenően pedig mindennapos adminisztrációt kellett elvégezni. A felperesek munkaköri kötelezettsége volt a gyámügy felé rendszeres időszakonként, illetve a krízishelyzetekről esetenként soron kívül is jelentéseket írni, bár napi szinten jegyzeteket kellett készíteni minden egyes esetről, különös tekintettel arra, hogy a Jelentés¹ megírásához sem hagyatkozhatott csupán a memóriájára. A felpereseknek ezentúl is adminisztrációs és jelentéstételi kötelezettségeik voltak, valamennyi gyermekről kitöltendő Jelentés¹ féléves – éves jelentések, munkaterv készítése, munkanapló vezetése, a kilométer-elszámolás vezetése, levelezések. Az elsőfokú bíróság helytállóan hangsúlyozta, miszerint amennyiben az adott gyermekkel egy adott hónapban nem volt jelenteni való, mert minden rendben volt, csak a látogatásról kellett egy rövid feljegyzést írni, míg más gyerekekkel kapcsolatban hivatalos levelezés, bírósági beadvány, vagyongkezeléssel kapcsolatos adminisztráció, vagy akár a szakértői bizottság által kiadott kérdéssor miatt több órát is kellett adminisztrációval tölteni. A fentiek alapján a felperesek bizonyították, hogy az adminisztrációs tevékenységgel is

jelentős rendkívüli munkavégzés keletkezett, amelyet az elsőfokú bíróság helytállóan, gyermekenként átlag havi egy óra munkaidőben állapított meg, amellyel a másodfokú bíróság is egyetértett.

[146] A fentiek alapján megalapozottan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a kötetlen munkarend esetén, a munkaidő-beosztás átengedésének joga nem eredményezheti a jogszabályi előírások megkerülését, különösképpen a rendkívüli munkavégzés szabályainak kijátszását. Amennyiben a munkáltató által előírt feladatok, jellegük miatt a napi munkaidő alatt nem végezhetőek el, a rendkívüli munkaidőben történő munkavégzés megállapítható, tekintettel arra, hogy a napi 8 órát nem haladhatja meg a rendes munkaidő. Az Mt. 96.§ (3) bekezdése is ezt támasztja alá, amikor nem zárja ki az Mt. 92.§ rendes munkaidőre vonatkozó rendelkezésének alkalmazását, amely pedig az általános munkaidőre vonatkozó kötelező előírásként szabályozza, hogy a teljes napi munkaidő napi 8 óra. Ebből pedig az következik, hogy az általános teljes napi munkaidőnél többet nem dolgozhatnak ellentételezés nélkül a munkavállalók kötetlen munkarendben sem. A felperesek bizonyították, hogy a feladatok sokasága a kötetlen munkarenddel visszaélést jelentő, folyamatosan túlcorduló, jelentős többlettel járó munkavégzést eredményezett, amely megalapozta a rendkívüli munkavégzés iránti keresetüket.

[147] Megalapozatlan az alperesnek a Pp. 265. § (1) bekezdésére történő hivatkozása, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú ítélet megalapozott, a tényállás helytálló, a bizonyítási eljárás pedig lefolytatásra került.

[148] A másodfokú bíróság a fellebbezés elbírálásakor figyelmen kívül hagyta az alperes fellebbezés kiegészítéséhez csatolt 22.M.70.159/2021/108. számú ítéletet, figyelemmel arra, hogy a bíróságot más bíróság vagy hatóság döntése nem köti.

Záró rész

[149] A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban pervesztes alperest a Pp. 83. §-a alapján kötelezte másodfokú perköltség viselésére, amelynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. §-a alapján határozott meg.

[150] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5.§ (1) bekezdés b) pontja alapján teljes személyes illetékmentes, így az állam viseli az illetéket a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján.

[151] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 365.§-a zárja ki.

Budapest, 2025. február 4.

dr. Vajas Sándor s.k.

a tanács elnöke

dr. Kovács Edit s.k.

előadó bíró

dr. Kulisity Mária s.k.

bíró